

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Markéty Wildové a soudců JUDr. Blanky Bendové a JUDr. Miloslava Sládka ve věci

žalobce: **Svoboda a přímá demokracie (SPD), politické hnutí**, IČO 04134940
sídlem Rytířská 410/6, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Adamem Batunou
sídlem Václavské náměstí 846/1, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo vnitra**, IČO 00007064
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o odškodnění nemajetkové újmy

k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 27. února 2025, č. j. 12 C 244/2021-692

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výrocích o věci samé (výrok I., II.) **potvrzuje**, ve výroku o náhradě nákladů řízení (výrok III.) **se mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 91 600,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů odvolacího řízení 9 982,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně konstatoval porušení práva na ochranu pověsti žalobce tím, že žalobce byl v Souhrnné situační zprávě 2. pololetí 2020 označen žalovaným jako xenofobně

Shodu s prvopisem potvrzuje H.R.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

zaměřená populistická skupina a byla mu přisouzena dominantní úloha při projevování předsudečné nenávisti (výrok I.), zamítl žalobu v části, že žalovaný je povinen a) zaslat žalobci do 3 dnů od právní moci rozsudku prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb formou doporučeného psaní písemnou omluvu v listinné podobě podepsanou osobou oprávněnou jednat za žalovaného v tomto znění: „Česká republika se omlouvá politickému hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) za to, že jej v Souhrnné situační zprávě 2. pololetí roku 2020 ze dne 24. 2. 2021 Ministerstvo vnitra nepravdivě označilo za xenofobně zaměřenou populistickou skupinu a nepravdivě mu přisoudilo dominantní úlohu při projevování předsudečné nenávisti.“, b) do sedmi dnů od právní moci tohoto rozsudku zveřejnit na webových stránkách www.mvcr.cz omluvu ve stejném znění tak, že odkaz na ni bude dostupný z úvodní strany www.mvcr.cz nejméně po dobu 30 (třiceti) po sobě jdoucích dnů od zveřejnění: „Česká republika se omlouvá politickému hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) za to, že jej v Souhrnné situační zprávě 2. pololetí 2020 ze dne 24. 2. 2021 Ministerstvo vnitra nepravdivě označilo za xenofobně zaměřenou populistickou skupinu a nepravdivě mu přisoudilo dominantní úlohu při projevování předsudečné nenávisti“ (výrok II.) a vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.).

2. Rozhodl tak v řízení, v němž se žalobce domáhal odškodnění nemajetkové újmy s tvrzením, že žalovaná se dopustila nesprávného úředního postupu, neboť dne 24. 2. 2021 Ministerstvo vnitra zveřejnilo na svých internetových stránkách www.mvcr.cz Souhrnnou situační zprávu 2. pololetí 2020, kterou vypracoval odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra (dále jen „Zpráva“). Pod projevy předsudečné nenávisti uvedené na str. 5 a str. 6 Zprávy Ministerstvo vnitra podřazuje aktivity žalobce, kterého označuje jako xenofobně zaměřenou populistickou skupinu a přisuzuje mu dominantní úlohu při projevování předsudečné nenávisti. Ministerstvo vnitra svými skutkovými tvrzeními obsaženými ve Zprávě neoprávněně zasáhlo do jeho pověsti, čímž jednalo mj. v rozporu s § 135 odst. 2 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dále jen „o. z.“, a v příčinné souvislosti s tímto postupem vznikla žalobci nemajetková újma. Z pojmu předsudečná nenávist, jak jej definuje Ministerstvo vnitra, je zřejmé, že ho mimo jiné spojuje s nesnášenlivostí, společenskými předsudky, fyzickým násilím, slovními útoky či využíváním urážlivé symboliky. Ministerstvo vnitra zároveň uvádí, že u uvedených skupin předsudečná nenávist představuje dominantní složku rétoriky a aktivit, kdy jiný ideologický program může zcela absentovat, či představuje pouze doplňkovou složku. Žalobce v této souvislosti poukazuje na své Stanovy a svůj politický program. Žalobce není ani xenofobně zaměřenou populistickou skupinou. Ministerstvo vnitra toto své tvrzení nepodložilo žádnou definicí. Žalobce považuje skutková tvrzení Ministerstva vnitra za nepravdivá, zároveň byly splněny podmínky neoprávněnosti zásahu do práva na ochranu pověsti právnické osoby. Obdobná tvrzení Ministerstvo vnitra na adresu žalobce uvádí již od roku 2018, kdy se k žalobci poprvé vyjádřilo ve Zprávě o extremismu na území České republiky v roce 2017. Zpráva byla Ministerstvem vnitra vydána necelých 8 měsíců před tím, než proběhly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.
3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby. Namítla, že absentuje existence nesprávného úředního postupu. Není sporu, že Ministerstvo vnitra pravidelně zveřejňuje každoroční výroční zprávy o extremismu a předsudečné nenávisti a souhrnné pololetní zprávy. Není rovněž sporu o autenticitě citací z těchto zpráv nebo souhrnných pololetních zpráv, které žalobce v žalobě uvádí. Z čl. 35 nařízení Ministerstva vnitra č. 23/2006 vyplývá, že v oblasti veřejného pořádku a dalších věcí vnitřního pořádku a bezpečnosti patří extremismus a divácké násilí do předmětu činnosti odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Od roku 2018 se zavádí vedle pojmu extremismus i koncept předsudečné nenávisti. Podle usnesení vlády č. 730 ze dne 13. 7. 2020 je Ministerstvu vnitra uloženo zveřejňování každoročních zpráv o extremismu a předsudečné nenávisti. Česká republika se ratifikací Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace (vyhlášena pod č. 95/1974 Sb.) zavázala k potírání nenávistných projevů. Vydáváním výročních ročních zpráv a souhrnných pololetních zpráv Ministerstvo vnitra plní jednu ze svých zákonných pravomocí na úseku vnitřní bezpečnosti a tyto zprávy tvoří důležitý podklad pro

orientaci nejen občanské veřejnosti, ale i ostatních útvarů státní správy a samosprávy v dané problematice. Vydávání výročních ročních zpráv i souhrnných pololetních zpráv představuje také jednu z preventivních cest, jak zajistit dostatečnou informovanost veřejnosti a tím pádem bránit demokratické hodnoty státu před nárůstem podpory a sympatií subjektů extrémistické scény. Nenávistné projevy čelních představitelů a podporovatelů žalobce jsou zaměřené primárně proti muslimům a ilegálním migrantům, ale rovněž vůči Romům, Židům či jiným, například sexuálním, menšinám. Žalobci je přičitatelné rovněž jednání jeho příznivců. Žalobce pracuje s podobnými tématy jako další pravicově extrémistické a xenofobní subjekty. Někteří funkcionáři žalobce nebo osoby s nimi bezprostředně spolupracující byli odsouzeni za tzv. nenávistné trestné činy. Projevy a aktivity žalobce odporují zájmům České republiky ve vztahu k jiným státům a organizacím, kdy se jedná zejména o šíření dezinformačních kampaní vůči EU a NATO, žalobce spolupracuje a vyjadřuje podporu dezinformačním a tzv. prokremelským médiím zaměřujícím se na propagandu ruské státní moci. Ministerstvo vnitra považuje za prokázanou a naplněnou též otázku dominantního postavení a ideového směřování žalobce. Z bodu 1.3 Zprávy vyplývá, že dominantní úloha žalobce je zde uváděna zejména v kontextu s výsledkem krajských voleb, kdy dosáhl jednoznačně nejvyššího zisku ze všech obdobně programově zaměřených uskupení. Žalobce je politickým hnutím s pevným zastoupením v Poslanecké sněmovně, tedy s možností ovlivňovat zákonodárný proces České republiky, těší se dlouhodobě stabilní voličské podpoře, a proto nelze mít pochybnosti o tom, že o žalobci lze hovořit jako o subjektu, který představuje dominantní prvek mezi ostatními takto zaměřenými uskupeními na území České republiky.

4. Soud I. stupně již ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 10. dubna 2024, č. j. 12 C 244/2021-216, kterým žalobě vyhověl, zavázal žalovanou poskytnout žalobci omluvu požadovaného znění, dále žalované uložil do sedmi dnů od právní moci tohoto rozsudku zveřejnit na webových stránkách www.mvcr.cz omluvu ve stejném znění tak, že odkaz na ni bude dostupný z úvodní strany www.mvcr.cz nejméně po dobu 30 (třiceti) po sobě jdoucích dnů od zveřejnění a konečně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.
5. Městský soud v Praze usnesením ze dne 10. září 2024, č. j. 58 Co 248/2024-260 rozsudek prvostupňového soudu zrušil a věc vrátil prvostupňovému soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud vyslovil závazný právní názor, že vztahy mezi účastníky je na místě posoudit dle zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), výroky v čl. 1.3, obsažené na str. 5, str. 6 Zprávy lze označit jako výroky hybridní, neboť obsahují kombinaci skutkového základu i prvek hodnocení, kdy tzv. dominantní úloha žalobce v projevu předsudečné nenávisti je ve Zprávě míněna tím, že SPD získalo širokou základnu voličů, což se promítlo v počtu získaných hlasů a mandátů v krajských volbách (získalo 6,13 % hlasů a celkem 35 mandátů). Odvolací soud uložil prvostupňovému soudu provést navržené důkazy s tím, že pokud některé neprovede, svůj postup v odůvodnění rozhodnutí vyloží, a tyto vyhodnotit ve světle toho, zda ne/mohly být podkladem výroků z hlediska jejich pravdivosti. Jinými slovy, zda na jejich základě bylo lze pravdivost výroků (pravdivé informace) ověřit. Bylo na místě postavit najisto, zda tyto hybridní výroky byly podloženy konkrétními podklady (fakty), jinými slovy bylo nutno ověřit pravdivost těchto výroků (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1304/2019).
6. Soud I. stupně vázán právním názorem odvolacího soudu doplnil dokazování, provedl navržené důkazy jak stranou žalovanou, tak stranou žalující (důkazy uvedené v odst. 13 až odst. 205 napadeného rozhodnutí), na zjištění z těchto důkazů odvolací soud pro stručnost vlastního rozhodnutí odkazuje.
7. Nárok žalobce posuzoval dle zák. 82/1998 Sb. a to i s odkazem na usnesení Vrchního soudu v Praze 30. března 2022, č. j. Ncp 249/2022-18, který rozhodoval v této věci o věcné příslušnosti soudu. Po citaci zejm. § 13 odst. 1, § 31a odst. 1 a 2 zák. č. 82/1998 Sb. shledal žalobu zčásti důvodnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje H.R.

8. Odpovědnost státu za újmu způsobenou nesprávným úředním postupem je objektivního charakteru (tedy bez ohledu na zavinění) a její předpoklady tvoří: 1) nesprávný úřední postup, 2) vznik škody - v posuzovaném případě nemajetkové újmy (§ 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb.) a 3) příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem a vznikem škody.
9. Pokud jde o první předpoklad odpovědnosti za škodu, pak žalobce spatřuje nesprávný úřední postup v tom, že dne 24. 2. 2021 zveřejnilo Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách www.mvcr.cz Souhrnnou situační zprávu 2. pololetí 2020, kterou vypracoval Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Pod projevy předsudečné nenávisti uvedené na straně 5 a 6 Zprávy Ministerstvo vnitra podřazuje aktivity žalobce, kterého označuje jako xenofobně zaměřenou populistickou skupinu a přisuzuje mu dominantní úlohu při projevování předsudečné nenávisti.
10. Odvolací soud ve zrušovacím rozhodnutí vyložil, že předně je nutno vyjít z obsahu str. 5, str. 6 Souhrnné situační zprávy 2. pololetí roku 2020, Ministerstva vnitra České republiky, odboru bezpečnostní politiky, ze dne 24. 2. 2021, která obsahuje v čl. 1.3 výroky v kontextu z čl. 1.2, že žalobce není zahrnut mezi tzv. pravicové extrémisty, neonacistické subjekty. Z čl. 1.3 s názvem „Projevy předsudečné nenávisti“ se podává, že právě „vedle neonacistických a jiných pravicově extremistických subjektů vyvíjelo ve sledovaném období aktivity i několik dalších xenofobně zaměřených populistických skupin. Jednoznačně dominantní úlohu hrálo hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD). To se před krajskými volbami vymezilo vůči jiným subjektům, které rovněž akcentovaly „vlastenecká témata“. Hnutí Tomia Okamury si vůdčí pozici ve volbách uhájilo, získalo 6,13 % hlasů a celkem 35 mandátů. Ostatní podobně laděné subjekty neuspěly.“. Ze Zprávy se dále podává, „ve sledovaném období se uskutečnilo několik „vlasteneckých setkání“, kterých se zúčastnili vyhraněně nacionalisticky orientovaní politici a aktivisté. Tyto akce potvrdily trend rozměňování ideologických dogmat, kdy se ve jménu „ochrany národních zájmů“ potkávají politici z různých částí politického spektra. V některých případech se těchto setkání zúčastnili představitelé SPD. Dostalo se jim zpravidla i publicity ze strany alternativních médií. V prostředí internetu se nadále objevovala řada agresivních nenávistných obsahů. Kromě tradičních útoků proti migrantům, muslimům či Romům se policisté věnovali výhrůžkám politikům pro jejich politické postoje (viz. Předseda hnutí se v rozhovoru pro komerční televizi vyslovil pro zákaz islámu. Cílem má být znemožnit muslimům pobývat v České republice, pokud chtějí provozovat svou víru a řídit se Koránem)“.
11. Pojem „předsudečná nenávisť“ definovalo Ministerstvo vnitra ve Zprávě o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2018, dostupné na str. 5 a 6 v dokumentu: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>; (viz citace definice odst. 47 rozhodnutí odvolacího soudu), kdy prvostupňový soud vycházel z této definice.
12. Obsah pojmu „xenofobie“ a obsah pojmu „populismus“, prvostupňový soud vyložil, byť jak sám uvádí, jedná se o tzv. pojmy subjektivní, jejich základní definici ozřejmil a lze přisvědčit žalobci, že rétorická figura „xenofobní populismus“ může mít jen negativní význam. Jinými slovy jedná se o negativně zatížené slovní spojení, kdy je třeba vážit vhodnost jeho použití zodpovědně, jinak logicky vybízí k zavrnutí účinnými protiargumenty. Odvolací soud uvedl, že pro posouzení věci je nerozhodné, že Zpráva neobsahuje definici těchto pojmů.
13. Důkazy předložené účastníky mají tedy prokázat či naopak vyvrátit, že právě ve 2. pololetí roku 2020 byl žalobce xenofobně zaměřenou populistickou skupinou, která hrála dominantní úlohu v projevech předsudečné nenávisti. Bylo na místě postavit najisto, zda tyto hybridní výroky (str. 5, 6 Zprávy) byly podloženy konkrétními podklady (fakty), tedy ověřit pravdivost těchto výroků. Přesto prvostupňový soud zdůraznil, že tzv. hybridní výroky by obsahem Zprávy vůbec neměly být. Zpráva je totiž definována tak, že cílem zpráv je informovat publikum o aktuálních a významných událostech. Měly by být publikovány pouze ověřené informace a mělo by být dodržováno základní pravidlo, že zprávy nesmí obsahovat osobní názory autora či hodnocení.

14. Prvostupňový soud učinil zjištění, že naprostá většina provedených důkazů předložených oběma účastníky se týká jiného období, než 2. pololetí roku 2020, důkazy vztahující se k období 2. pololetí roku 2020, o kterém Zpráva pojednává, jsou v minoritě vzhledem k množství předložených a provedených důkazů. Důkazy uvedené v odst. 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 79, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 92, 93, 97, 98, 99, 100, 101, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 145, 158, 159, 165, 166, 167, 175, 176, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 193, 195, 196, 197, 200 a 202, se netýkají období roku 2020 či v nich není žalobce vůbec zmiňován.
15. Odvolací soud vyložil, že by bylo možno vyjít z důkazu, který je např. datován 31. 5. 2020 (byť nespadá do 2. pololetí roku 2020), neboť je možno s ohledem na okolnosti projednávané věci vzít v potaz i období sledovanému období „bezprostředně časově předcházející“. V této souvislosti prvostupňový soud poukázal na vyjádření žalované ze dne 20. 5. 2022, že vydávání souhrnných pololetních zpráv vyplývá z nutnosti poskytovat široké veřejnosti aktuální informační servis rychleji, než je tomu ve výročních ročních zprávách, neboť ty jsou vydávány s určitým časovým zpožděním vždy pouze jednou ročně. Souhrnné pololetní zprávy zahrnují aktuální informace o událostech, které nastaly v daném pololetí, nicméně vázán právním názorem odvolacího soudu hodnotil i důkazy, které nepocházejí z rozhodného období, pro které byla Zpráva zpracována (od 1. 7. 2020 do 31. 12. 2020).
16. Uzavřel, že ve Zprávě je obsaženo pouze obecné tvrzení, že žalobce je xenofobně zaměřenou populistickou skupinou, která hrála dominantní úlohu v projevech předsudečné nenávisti. Toto tvrzení Ministerstvo vnitra nedoplnilo konkrétními informacemi a podklady z 2. pololetí 2020. V řízení se žalovaná zaštiťovala tvrzeními a novinovými články, zvukovými záznamy a facebookovými příspěvky z let předchozích či následných, pouze v několika případech se jednalo o informace (listiny) z 2. pololetí 2020. Ve Zprávě nejsou obsaženy konkrétní informace či důkazy, které by potvrzovaly Ministerstvem vnitra vyslovené tvrzení uvedené ve Zprávě.
17. Žalobce je politickým hnutím, které bylo v demokratických volbách zvoleno do Poslanecké sněmovny, má své zvolené zástupce i v komunální politice a v Evropském parlamentu. Žalobce podléhá režimu zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.
18. Z provedeného dokazování nevyplývá, že by žalobce měl v naprosté většině své agendy vytváření a podněcování nesnášenlivosti vůči jiným skupinám české společnosti. Toto nevyplývá ani ze Stanov žalobce, ani z jeho činnosti. Rovněž tak nebylo prokázáno, že u žalobce kontinuálně převažují nesnášenlivé útoky proti Romům, imigrantům, muslimům či homosexuálům a jiný jeho ideologický program zcela absentuje či představuje pouze doplňkovou složku. Žalobce jako subjekt zvolený do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky vyvíjí legislativní činnost, předkládá návrhy zákonů, které odpovídají jeho volebního programu, což bylo v řízení prokázáno konkrétními legislativními návrhy (viz legislativní návrhy a politická usnesení žalobce odst. 169, 281). Tyto návrhy zákonů se týkají zavedení celostátního referenda při rozhodování o významných veřejných věcech, zavedení přímé volby starostů, hejtmanů a členů zastupitelstev územně samosprávných celků, zavedení lepší možnosti zjišťování pochybení při nakládání s veřejnými prostředky, včetně vymahatelnosti sekundární povinnosti odpovědných osob, zmrazení platů poslanců a senátorů v souvislosti s restrikcemi z důvodu epidemie COVID-19, garance minimální výše starobního a invalidního důchodu, odstranění diskriminační povahy kompenzačního bonusu poskytovaného v souvislosti s krizovými opatřeními proti onemocnění COVID-19, odškodnění občanů a jejich příbuzných, kteří byli usmrceni či zraněni v důsledku zásahů ozbrojených složek při demonstracích proti zločinným režimům, zavedení Památného dne obětí invaze a následné okupace vojsky Varšavské smlouvy, navýšení příspěvku na péči o zdravotně postižené osoby, podpora místního zemědělství včetně ochrany kvality půdy, ochrana zvířat před týráním, zjednodušení postihování lichvářských úvěrů, změna pořadí, v jakém se hradí dlužná částka podle

občanského zákoníku, za účelem ochrany dlužníků před dluhovou spirálou, navrácení vedení exekucí výlučně do rukou státu za účelem zlepšení postavení dlužníků v exekučním řízení. Žalobce se zaměřuje na problémy, které hýbou Českou republikou a snaží se předkládat svá řešení, což je typické pro každou politickou stranu či hnutí, která byla zvolena do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

19. Odvolací soud v usnesení ze dne 10. září 2024, č. j. 58 Co 248/2024-260 uvedl, že pro posouzení věci „není zásadní“ obsah Stanov žalobce či jeho dlouhodobý program, prvostupňový soud v této souvislosti poukázal na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 4. 2025, č. j. 23 Co 35/2025-255, kdy odvolací soud ve věci, která se týká týchž účastníků a předmětem řízení je Souhrnná situační zpráva 2. pololetí 2022 ze dne 31. 1. 2023, uvedl, že „odvolací soud nesouhlasí se závěrem soudu I. stupně, že v uvedené věci bylo nadbytečné doplnění dokazování Stanovami politického hnutí a politickým programem, když předmětem řízení je posuzování aktivit, faktické činnosti i rétoriky žalobce ve smyslu (ne) naplňování politického programu a Stanov ve vztahu k nesprávnému zařazení žalobce mezi extremistické subjekty s projevy předsudečné nenávisti, kdy žalobce popíral, že by toto představovalo dominantní složku jeho aktivit a rétoriky.“.
20. Pokud se z provedených důkazů podává, že žalobce se vyjadřuje kriticky vůči státním úřadům či veřejnoprávním subjektům, tedy vyjadřuje odlišné názory než jiné politické subjekty či které jsou prezentovány sdělovacími prostředky, jako je Česká televize, Český rozhlas či tzv. mainstreamová média, pak toto nelze automaticky spojit s projevy extremismu, populismu či předsudečné nenávisti, jak to ve Zprávě učinila žalovaná. Z provedených důkazů se podává, že projevy žalobce nesplňují definici předsudečné nenávisti, kterou Ministerstvo vnitra vytvořilo, ze strany žalobce se jedná pouze o výraznou kritiku činnosti státních orgánů, moci zákonodárné a výkonné, ovšem nikoli s cílem postupného zničení demokratického systému, nerespektování konceptu základních lidských práv, podněcování k nenávistným aktivitám dalších osob, zlehčování osudu obětí totalitních režimů a nerespektování principů pluralitní demokracie, což jsou znaky projevů předsudečné nenávisti, jak je definovalo Ministerstvo vnitra. Aktivita žalobce nelze považovat za protidemokratické či nenávistné. Pokud by na žalobcovu kritiku vlády a koaličních politických stran bylo ze strany Ministerstva vnitra takto pohlíženo a byla dovozována předsudečná nenávist žalobce, bylo by to nejen v rozporu s úlohou opozičního politického subjektu, ale i v rozporu s právem na svobodu projevu a v rozporu se zásadami parlamentní demokracie.
21. Pokud se týká označení žalobce jako xenofobně zaměřené populistické skupiny, pak Ministerstvo vnitra ve Zprávě nedefinuje pojem xenofobie či xenofobně zaměřená skupina, ani neodkazuje na definici tohoto pojmu z jiného zdroje, přesto žalobce ve Zprávě takto označilo. Jestliže žalovaná pracovala s těmito pojmy, bylo na místě ve Zprávě definovat pojmy populismus a xenofobie, či xenofobně zaměřená populistická skupina, aby příjemci této Zprávy věděli, z čeho žalovaná při hodnocení žalobce vycházela a na základě čeho žalobce takto ve Zprávě označila.
22. S ohledem na definici xenofobie, pak žalobce nemůže být podle této definice xenofobně zaměřenou skupinou, protože ve 2. pololetí 2020, jak se podává z provedených důkazů, měl obavu ze zcela známého a konkrétního, tedy z nelegální migrace především z muslimských zemí. Žalobce měl oprávněné obavy z konkrétních a nebezpečných projevů jednoho náboženství, které média potvrzují již přes 15 let ze zemí, jako je Francie, Velká Británie, Německo apod. Jsou to paradoxně tatáž média, která rovněž uvádějí, že žalobce má díky svým obavám xenofobní názory a je z tohoto důvodu rovněž nálepkován a označován hanlivými výrazy. Pojmy xenofobie a populismus jsou všeobecně vnímány jako pojmy s negativní konotací, proto označení žalobce těmito pojmy by mělo být ze strany Ministerstva vnitra řádně odůvodněno, což se ve Zprávě nestalo.
23. Žalovaná k výzvě soudu označila důkazy, jejichž účelem bylo prokázat, že žalobce definici pojmu „xenofobní populistická skupina“ naplnil, když ve 2. pololetí 2020 měl slovně útočit na imigranty, muslimy a islám. Z provedených důkazů se podává, žalobce zastává názor, že islám není slučitelný se společenskými hodnotami evropské civilizace, plošnou integrací stoupenců islámu žalobce

považuje za nemožnou a nelegální imigrace je pro žalobce nepřijatelná. Žalobce své názory staví na konkrétních projevech islámu, na konkrétních problémech v souvislosti s imigrací a integrací stoupenců islámu a uvádí příklady ostatních evropských zemí (viz odst. 272 a 273).

24. Pokud žalovaná žalobce do Zprávy jako xenofobně populistickou skupinu hrající dominantní úlohu v projevech předsudečné nenávisti zařadila i z důvodu, že žalobce kritizoval kroky EU a NATO ve vztahu k imigrační krizi a pandemii onemocnění COVID-19, pak z provedených důkazů vyplývá, že žalobce kritizoval EU, že v počáteční fázi pandemie onemocnění COVID-19 se ani nepokusila koordinovat opatření a pomoc postiženým státům a z její strany přicházela pouze kritika, že některé státy uzavřely hranice, aby lépe zvládaly pandemii. Žalobce kritizoval NATO, neboť vyjadřovalo podporu Turecku a islamistům při invazi na území Sýrie, čímž zasahovalo do suverenity cizího státu a popíralo svoji funkci obranného společenství (viz odst. 274). Je-li žalobce zařazen do Zprávy mimo jiné proto, že zastává názor, že o vystoupení z EU nebo z NATO by měli občané České republiky rozhodnout v referendu, pak tento názor nelze považovat ze xenofobní či populistický, případně extremistický. Tento názor žalobce koresponduje s jeho dlouhodobým programem, když žalobce prosazuje co nejširší přímou demokracii.
25. Žalovaná opírá důvodnost označení žalobce ve Zprávě jako xenofobně zaměřené populistické skupiny s dominantní úlohou v projevech předsudečné nenávisti o důkazy (zejm. články, facebookové příspěvky T. O., R. F., R. R., MUDr. I. D., J. K. odst. 287 až 313), které prvostupňový soud hodnotil dle ust. § 132 o. s. ř. Uzavřel, že obavy žalobce z nezvládnutí nelegální migrace a integrace imigrantů v Evropě jsou postaveny na konkrétních údajích. Názory žalobce neodporují právním předpisům, jedná se o přípustnou kritiku EU ve vztahu k migrační politice, která je v demokratické společnosti přípustná. Každý v demokratické společnosti má právo v rámci svobody projevu veřejně vyjádřit svůj názor, pokud tento není v rozporu s právními předpisy, byť není v souladu s míněním většiny či směřováním vládní politiky a je pouze na občanech, zda subjektu, jehož předseda takové názory prezentuje, dají hlas ve volbách či nikoli. Žalobce by za takové názory (prvostupňový soud zdůraznil, pokud nejsou v rozporu s právními předpisy) neměl být zařazen do Zprávy, která se týká extremismu v České republice.
26. Pokud Zpráva poukazuje na trestní stíhání či pravomocné odsouzení některých sympatizantů či bývalých členů žalobce, pak prvostupňový soud uvádí, že 1) toto se nevztahuje k 2. pololetí roku 2020, o kterém Zpráva pojednává a 2) projevy sympatizantů či bývalých členů žalobce nelze automaticky s žalobcem spojovat. Při přijetí takové filozofie žalované by toto znamenalo, že pokud se trestného činu dopustí člen či sympatizant jakéhokoli politického hnutí nebo politické strany, či například člen církve, by bylo možné automaticky tvrdit, že by takové politické hnutí, politická strana, či konkrétní církev měly podíl na jednání takové osoby.
27. Po provedeném dokazování byl žalobce na základě výše uvedených výroků do Zprávy zařazen neoprávněně a došlo tak k porušení práva na ochranu jeho pověsti, kdy žalobce je politickým subjektem, který je opakovaně ve volbách úspěšný, jeho názory, byť někdy velmi kritické především vůči politice EU i politice České vlády, požívají ochranu svobody projevu (viz judikatura Ústavního soudu) a nemohou být důvodem pro dehonestaci žalobce a jeho poškození v očích veřejnosti tím, že byl umístěn do Zprávy. Soud I. stupně tak uzavřel, že byl naplněn první předpoklad odpovědnosti za škodu, jímž je nesprávný úřední postup žalované (§ 13 zák. č. 82/1998 Sb.), která ve Zprávě označila žalobce jako xenofobně populistické hnutí, které hraje dominantní úlohu v šíření předsudečné nenávisti.
28. Pokud jde o naplnění druhého předpokladu odpovědnosti (vznik újmy), pak uzavřel, že není možno pochybovat o tom, že ony výroky obsažené ve Zprávě, jsou obecně vnímány negativně a jako takové jsou způsobilé zasáhnout do pověsti (osobnostní sféry) dotčené právnické osoby. Obsah Zprávy měl na žalobce negativní dopad. Například zástupce žalobce nebyl zvolen do vedení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky právě s odůvodněním, že extremistický subjekt šířící předsudečnou nenávist nemá ve vedení Poslanecké sněmovny místo (viz např. vyjádření

předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky M. P. A., vyjádření místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky O. R.). Zpráva měla na žalobce nepochybně dopad i v tom smyslu, že byla zveřejněna v polovině roku 2021, kdy probíhala předvolební kampaň před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Je tak vysoce pravděpodobné, že část voličů, kteří předpokládali, že budou volit žalobce, mohla na základě informací uveřejněných ve Zprávě od svého záměru upustit a není tak vyloučeno, že žalobce dosáhl nižšího volebního výsledku.

29. Přiměřeným zadostiučiněním se jeví konstatování porušení práva žalobce na ochranu jeho pověsti, pokud byl takto ve Zprávě označen. Naopak soud I. stupně neshledal důvodným nárok žalobce na poskytnutí omluvy požadovaného znění a její zveřejnění. Konstatování porušení práva je plnohodnotnou formou zadostiučinění ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3076/12 a v posuzovaném případě odpovídá intenzitě zásahu do práv žalobce. Další morální satisfakci, a to omluvu, soud žalobci nepřiznal, v řízení nebylo prokázáno, že by žalobce byl na svých právech poškozen tak, že by činností žalované byl například ovlivněn jeho výsledek ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které se konaly v roce 2021. O náhradě nákladů řízení rozhodl dle ust. § 142 odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, dále jen „o. s. ř.“.
30. Proti rozsudku soudu I. stupně, a to výroku I., podala žalovaná včasné odvolání s odkazem na ust. § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř., které následně doplnila. Namítla, že soud I. stupně dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení věci, pokud uvedl, že se žalovaná dopustila nesprávného úředního postupu, když žalobce byl ve Zprávě nepravdivě označen za xenofobně zaměřenou populistickou skupinu a nepravdivě byla tomuto hnutí přisouzena dominantní úloha při projevovalí předsudečné nenávisti. Prvostupňový soud zcela nesprávně posoudil provedené důkazy. Sice podrobně tyto důkazy hodnotil, avšak v rámci těchto hodnocení přejímá fakticky tvrzení žalobce, že představitelé žalobce se vyjadřují k reálným společenským problémům a komentují či upozorňují na skutečná rizika, která představuje ilegální migrace, islám, přístup EU apod. Z důkazů předložených žalovanou se podávají konkrétní projevy představitelů žalobce, kteří dlouhodobě vystupují ve svých vyjádřeních k bezpečnostním či politickým událostem způsobem, který výrazně přesahuje meze běžné kritiky či svobody projevu, naopak slouží k cílenému vyvolávání strachu a nenávisti. Forma i obsah těchto projevů nejsou motivovány oprávněnou obavou z migrace či projevů jednoho konkrétního náboženství, jak uvádí prvostupňový soud, ale jsou účelovým zneužitím citlivých politických a společenských témat k šíření nenávistného obsahu a vyvolávání strachu. Legitimní kritika by měla být konkrétní, opírat se o ověřitelné informace a zaměřit se na konkrétní chování či jedince a problémy, nikoliv na celou náboženskou skupinu. Žalobce ve svých vyjádřeních generalizuje, stigmatizuje a využívá emotivní rétoriku, což je typické pro předsudečné narativy. Tento způsob vyjadřování dokládá dlouhodobou ideologickou konstantu hnutí - vytváření permanentního pocitu nenávisti, strachu, ohrožení, kontinuální vytváření antagonismů mezi tzv. „vlasteneckými silami“ a jejich nepřáteli (vlastizrádci, džihádisty, parazity, globalisty apod.) Toto „vlastenectví“, ve skutečnosti však nenávistný nacionalismus, představuje „obchodní značku“ žalobce, kterou se snaží vymezit vůči ostatním politickým subjektům a získávat prostřednictvím této značky příznivce. Argumentace soudu Stanovami žalobce nereflektuje realitu spektra nenávistných subjektů. Za zcela neodpovídající provedeným důkazům žalovaná považuje závěry uvedené v odst. 265, 272, 273, 303-308 napadeného rozsudku, z něhož citovala. S tímto souvisí také provedení důkazu uvedeného v odst. 360, kdy žalobce podal návrh na vydání zákona, kterým by byl zakázán islám. Soud I. stupně opomíjí nenávistný charakter takového kroku a konstatuje, že za tuto jeho činnost nemůže být nálepkován negativními označeními a nemůže to být důvod, aby žalobce byl uveden ve Zprávě. Soud I. stupně (ve shodě s postojem žalobce) klade bez dalšího rovnítko mezi samotným náboženstvím islám, které se ve světě vyskytuje v mnoha odnožích a podobách, uznává otevřenou paušalizaci muslimů, akceptuje, že žalobce přičítá za vinu tomuto náboženství existenci nějakých

nebezpečných projevů, což je rozporné s provedeným dokazováním, ale i s přístupem k otázce respektu k náboženským svobodám a ochraně základních lidských práv a svobod. Soud I. stupně zcela rezignoval na jakýkoli respekt k ústavně zaručené svobodě náboženského vyznání a na závazek plynoucí z preambule Listiny základních práv a svobod. Žalovaná uvedla konkrétní citaci žalobce, kterou prvostupňový soud hodnotí např. v odst. 287 rozsudku (viz citace). Uvedený výrok značně připisuje všem muslimům a jejich víře agresivní, útočnou a neslučitelnou povahu. Obdobně toto platí pro výrok, který soud hodnotí v odst. 288 rozsudku. Prvostupňový soud nezohlednil, že žalobce se netají tím, že jeho záměr zakázat islám má za cíl donutit muslimy k opuštění ČR, protože zde nebudou moci praktikovat svou víru. Vyjádření žalobce na adresu islámu je hrubě urážlivé vůči majoritě tuzemských muslimů, která se žádných nezákonných či sociálně patologických aktivit nedopouští. Pokud prvostupňový soud v odst. 290 rozsudku považuje vyjádření T. O. za oprávněnou kritiku a právo vyslovit nesouhlas s tím, aby veřejná prostranství, jako jsou ulice či náměstí, byla blokována z důvodu masových modliteb, pak použitím pojmů invaze/okupace vytváří obraz muslimů jako nepřátelských veřelců, a tím je dehumanizuje. Prvostupňový soud v odst. 291 a 292 rozsudku hodnotí výrok T. O. z pohledu jeho kritiky, že se v reakci na smrt George Floyd chystají v americkém městě Minneapolis zrušit policii, ignoruje však část výroku, z něhož vyplývá šíření nenávisti vůči migrantům a dezinformací o EU (viz citace výroku T. O.). Obdobně v odst. 319 a 320 se soustředí pouze na to, že údajně T. O. nesrovnává Angelu Merkelovou s Adolfem Hitlerem celkově, ale v tom, že jeden z cílů, které si Hitler vytýčil, tedy oslabení suverenity jednotlivých států, je vlastní i Angele Merkelové (viz citace výroku). Rétorika žalobce šíří o EU, NATO a jejich členských státech nikoli běžnou kritiku, ale cílené dezinformace a účelově manipulativní tvrzení. Se závěry prvostupňového soudu stran hodnocení důkazů, zejm. v odst. 287 až 353 žalovaná nesouhlasí. Žalovaná tak považuje za vhodné, aby odvolací soud tyto důkazy provedl a zhodnotil. Stejně tak je zcela zavádějící hodnocení obsažené v odst. 284 rozsudku. Žalobce se z hlediska nenávistných projevů nejčastěji vymezuje proti muslimům a migrantům, což představuje jeho rétoriku od roku 2015. Žalobce muslimy a migranty dehumanizuje, používá k tomu i biologizujících obrátů. Obsah a vyznění příspěvků na sociálních sítích a jiných webových platformách se podstatně liší od toho, co zcela účelově prezentuje žalobce, z těchto je zřejmý nenávistný potenciál, který u čtenářů či podporovatelů SPD tato aktivita vzbuzuje. Žalovaná citovala odst. 375, poukazovala na rozsudek ESLP, který vyložil, že pokud politik vytvoří veřejné fórum pro výměnu názorů, plynou mu z toho jisté povinnosti a nese za zde zveřejňované příspěvky třetích stran odpovědnost, která může být i trestněprávní. Jakoukoli oporu v provedeném dokazování postrádá závěr soudu uvedený v odst. 259 a 260 rozsudku. Žalovaná nikdy netvrdila, že by běžná či výrazná kritika jiných politiků, státních úřadů, veřejnoprávních subjektů byla důvodem pro naplnění definičních znaků předsudečné nenávisti. Obdobně platí absence opory v provedeném dokazování pro závěr uvedený v odst. 274 a 275 rozsudku. Důvodem pro zařazení žalobce do Zprávy je skutečnost, že žalobce šíří o EU, NATO a jejich členských státech cílené dezinformace a účelově manipulativní tvrzení. Žalobce se snaží kontinuálně podrývat důvěru obyvatel v tyto instituce a usiluje o to, aby ČR obě tyto instituce opustila. EU je líčena jako další diktatura navazující na nacismus a komunismus. V takovém případě by tento stát přišel o bezpečnostní garance a stal by se méně odolným vůči nepřátelskému působení cizí moci, zejména pak Ruské federace. Aktivita SPD dlouhodobě nahrává hybridnímu působení Ruské federace namířenému proti České republice. Soud I. stupně se opírá o judikaturu Ústavního soudu (odst. 283, 378-385 a 405-410), která pro skutkovou odlišnost na projednávanou věc nedopadá. Zároveň opomíjí rozsudky ESLP a nálezy Ústavního soudu, které se naopak zabývají otázkou potřebnosti právní ochrany před šířením nenávistných projevů (viz usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2728/23). Ústavní soud také uvedl, že nenávistné projevy na internetu je třeba v demokratické společnosti potírat, a to v závažných případech i prostřednictvím norem trestního práva (viz usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2696/21). I podle Evropské úmluvy o lidských právech nelze poskytnout ochranu výrokům, které samy o sobě popírají práva a svobody zajištěné Úmluvou. Pokud žalobce ve své činnosti používá tyto nenávistné výroky, nemůže se ochrany svobodou

projevu dovolávat. Důvodnost zařazení žalobce do Zprávy se odvíjí současně od těchto kategorií: a) nenávistné projevy čelních představitelů a podporovatelů SPD, které jsou zaměřené primárně proti muslimům a ilegálním migrantům, ale také vůči Romům, Židům či jiným např. sexuálním menšinám, b) projevy a aktivity proti principům pluralitní demokracie, kdy SPD pracuje s podobnými tématy jako další pravicově extremistické a xenofobní subjekty, c) nezákonná kategorie, kdy někteří funkcionáři SPD či osoby s nimi bezprostředně spolupracující byli odsouzeni za tzv. nenávistné trestné činy, d) projevy a aktivity odporující zájmům České republiky ve vztahu k jiným státům a organizacím, kdy se jedná zejména o cílené šíření dezinformačních kampaní vůči EU a NATO, spolupráci a podporu dezinformačním a tzv. prokremelským médiím. Žalovaná se neztotožňuje se závěry obsaženými v odst. 388 až 398, že ony výroky, obsažené ve Zprávě, jsou obecně vnímány negativně a jako takové jsou způsobilé zasáhnout do pověsti (osobnostní sféry) dotčené právnické osoby. Žalovaná nesouhlasí s tím, že jedná o tzv. notoriety (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2865/2015). Nelze ignorovat, že dosavadní judikatura vychází z toho, že pověst konkrétní právnické osoby se posuzuje též ze zkušeností, kterou s ní mají ostatní subjekty, přicházející s ní do kontaktu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1385/2006). Je proto též podstatné, jak se žalobce veřejně prezentoval v období, které předcházelo vytvoření Zprávy. Již v roce 2014 byl současný předseda SPD v článku na zpravodajském webu Echo označen za rasistu, a to v souvislosti s jeho prvními výroky o romském koncentračním táboře v Letech u Písku, časopis Reflex ve stejném období označil T. O. za známého českého rasistu. Pokud soud v rozsudku uvádí, že jedním z negativních důsledků uvedení žalobce ve Zprávě bylo nezískání postu místopředsedy Poslanecké sněmovny po volbách v roce 2021 T. O., pak z předložených důkazů vyplývá, že odvolání předsedy žalobce z této funkce se řešilo již v předchozím volebním období (2017-2021), a to právě s ohledem na jeho výroky v Letech u Písku v roce 2018. Ze samotných důkazů a citací, které uvádí prvostupňový soud v odst. 388 a 389, je zřejmé, že názory zde uvedených politiků se neodvíjely jen od toho, že je žalobce uváděn ve Zprávě, ale vycházely zejména ze subjektivních hodnotových soudů těchto osob vůči obecnému vystupování předsedy žalobce. Následně v odst. 401 až 403 je tento soudem tvrzený zásadní zásah do pověsti žalobce relativizován. Závěr, že část voličů vysoce pravděpodobně mohla na základě Zprávy upustit od volební podpory žalobce, je ničím nepodloženou spekulací. Hnutí SPD hrálo v daném spektru dominantní roli, což vyplývá nejen z volebních výsledků, ale i z počtu členů hnutí, jeho finančního, servisního, organizačního či mediálního zázemí. Načasování vydání Zprávy nemá souvislost s datem konání voleb. V České republice a v dalších evropských zemích nebývá zvykem uvádět absolutní výčet xenofobních projevů daných subjektů ani uvádět zdroje, např. webové stránky, na kterých se nějaký nenávistný projev objevil (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 79/2006). Pokud jde o nutnost státu reagovat na nebezpečné aktivity politických subjektů a vnímat jejich rizika mimo jiné i v kontextu svobody projevu, pak lze odkázat též na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 21 Cm 21/2016. Obdobnou problematikou se zabýval také ESLP, který se vyjadřoval k označování některých náboženských hnutí za sekty v Německu (viz Leela Fördekreis E. V. a další proti Německu ze dne 6. listopadu 2008, stížnost č. 58911/00). Žalovaná navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. zrušil a vrátil věc prvostupňovému soudu k dalšímu řízení, případně, pokud budou splněny zákonné předpoklady, rozsudek ve výroku I. změnil tak, že se žaloba zamítá.

31. Rovněž žalobce brojil proti rozsudku soudu I. stupně, a to proti výroku II. a III., blanketovým odvoláním s odkazem na ust. § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e) a g) o. s. ř., které následně doplnil. Soud I. stupně přistoupil správně k posuzování otázky existence nemajetkové újmy žalobce s odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu, pokud v rozsudku konstatoval, že „jakýkoliv jiný politický subjekt v postavení žalobce by postup žalované, který zvolila vůči žalobci, vnímal jako poškozující“. Nesprávně však posoudil míru intenzity zásahu žalované do pověsti žalobce. Míra intenzity zásahu odůvodňuje přiznání žalobcem požadované omluvy vedle konstatování porušení práva. Žalobce v této souvislosti citoval zejména odst. 270 a odst. 277, odst. 363-366, odst. 397, odst. 368 a odst. 388 a odst. 394 napadeného rozsudku. Ačkoliv na dokumenty a informace šířené

orgány veřejné správy se obecně kladou vyšší nároky, žalovaná razí soudem odmítnutý názor, že označení žalobce jako xenofobně zaměřené populistické skupiny, která hraje dominantní roli při šíření předsudečné nenávisti, není ve Zprávě nutné nijak odůvodňovat ani dokládat, což má zásadní vliv na ověřitelnost pravdivosti skutkového základu těchto výroků veřejností. Informace o žalobci jsou Ministerstvem vnitra podávány zavádějícím, liknavým až bezohledným způsobem. Ministerstvo vnitra ve vztahu k žalobci používá pojmy, které mají čistě negativní význam, bývají používány za účelem ponížení a degradace sociálního postavení účastníka politické debaty. V důsledku obsahu definice předsudečné nenávisti Ministerstvo vnitra o žalobci tvrdí, že nerespektuje základní demokratické principy a neodmítá, či dokonce podporuje nesnášenlivost vůči určité skupině obyvatel. Lze uzavřít, že tvrzení uvedená ve Zprávě formují veřejně mínění o žalobci, popř. na jeho formování mají přinejmenším zásadní vliv, že zpráv Ministerstva vnitra čerpají i ostatní politické subjekty či odborná veřejnost, a to dokonce na mezinárodní scéně. Pozornost Ministerstva vnitra, když jde o politické subjekty, se zaměřuje výlučně dlouhodobě na žalobce. Každý politický subjekt v postavení žalobce by zásah do své pověsti ze strany Ministerstva vnitra, za něj odpovídá žalovaná, vnímal jako dostatečně intenzivní, aby odůvodňoval uplatnění nároku na omluvu. V odst. 392 a 395 odůvodnění napadeného rozsudku prvostupňový soud uvedl, že Zpráva byla zveřejněna v době, kdy probíhala předvolení kampaň před volbami do Poslanecké sněmovny. Je tak vysoce pravděpodobné, že část voličů, kteří původně chtěli volit žalobce, mohla od svého záměru upustit. Z analýzy PAQ RESEARCH (odst. 141) soud zjistil, že okolo 200 000 deklarovaných voličů SPD z dubna 2021 se nakonec rozhodlo voleb nezúčastnit. PAQ RESEARCH jako pravděpodobný důvod uvádí uklidnění kolem pandemie COVID 19. Tento závěr však nevylučuje, že k tomu mohla přispět i Zpráva. Závěr o vlivu Zprávy na volební výsledek nevylučují ani skutková zjištění uvedená v odst. 73 a 105 odůvodnění napadeného rozsudku. V rozporu s výše uvedeným soud I. stupně v odst. 401 uvádí, že nebylo prokázáno, že by činností žalované byl například ovlivněn jeho výsledek ve volbách do Poslanecké sněmovny. Z provedeného dokazování je zřejmé, že se voličská základna žalobce nezvětšila, a naopak někteří voliči, kteří o volbě žalobce původně uvažovali, nakonec zvolili jiné politické subjekty s podobným volebním programem, nebo k volbám vůbec nepřišli. Do pověsti žalobce bylo zasaženo i ve vztahu k osobám, které nikdy žalobce volit neplánovaly nebo by jej ani volit nemohly (nezletilí, zahraniční subjekty apod.), avšak v důsledku Zprávy se změnil způsob, jak na žalobce nahlíží. Žalobce uplatňuje nárok na přiměřené zadostiučinění za neoprávněný zásah do jeho práva na ochranu pověsti, nikoliv za zásah do volné soutěže politických stran. Pro posouzení vzniku újmy by tudíž nemělo být stěžejní, zda neoprávněný zásah do jeho pověsti měl vliv na jeho volební výsledky, ačkoliv určitou míru relevance této otázky upřít nelze. Žádal, aby odvolací soud změnil výrok II. napadeného rozsudku ohledně požadované omluvy a jejího zveřejnění tak, že žalovaná je povinna se žalobci omluvit a tuto omluvu zveřejnit a to v přesném znění jeho žalobního požadavku s tím, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

32. Žalovaná se vyjádřila k odvolání žalobce. Pokud žalobce v odvolání tvrdí, že Ministerstvo vnitra se ve Zprávě zaměřilo pouze na žalobce, pak toto tvrzení nemá žádnou oporu v provedeném dokazování. Žalovaná opakovaně podrobněji rozebírala metodiku zařazování subjektů do zpráv při naplnění definičních znaků extremismu či předsudečné nenávisti. Byť žalobce předložil politologické pojednání od Z. Z. o různém významu a výkladu pojmu xenofobie, tak žalovaná tento pojem užívá konzistentně a jednoznačně ve významu „postojů a chování založených na odmítání nebo strachu z cizinců a osob s jiným státním občanstvím, migrantů, uprchlíků či azylantů, kdy tento postoj a chování mohou mít formu též rasového násilí nebo nenávistné rétoriky“. Toto vymezení je plně v souladu zejména s mezinárodními smlouvami, doporučeními, dokumenty a závazky, které plynou pro Českou republiku z jejího členství v řadě mezinárodních institucí a organizací (viz Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace, kterou je Česká republika vázána/vyhláška č. 95/1974 Sb./, Durbanská deklarace, která je hlavním výstupem Světové konference OSN proti rasismu, rasové diskriminaci, xenofobii a související netolerance). Výbor pro odstranění rasové diskriminace (CERD), který dohlíží na dodržování závazků

plynoucích z Úmluvy, pojem xenofobie ve svých výstupech poměrně konzistentně používá jako „postoje a chování založené na odmítání nebo strachu z cizinců a osob s jiným státním občanstvím, migrantů, uprchlíků či azylantů“. S xenofobií jako projevem nenávistné rétoriky pak CERD pracuje i v Závěrečných doporučeních CERD, přijatých ke spojené 12. a 13. periodické zprávě České republiky v roce 2019. Pojem xenofobie ve smyslu nenávistné rétoriky definuje Rámcové rozhodnutí Rady EU 2008/913/SW ze dne 28. listopadu 2008. Z důkazů předložených žalovanou se podává, že představitelé žalobce dlouhodobě vystupují způsobem, který výrazně přesahuje meze běžné kritiky či svobody projevu, a naopak slouží k cílenému vyvolávání strachu a nenávisti. Forma i obsah těchto projevů žalobce nejsou motivovány oprávněnou obavou z migrace či projevů jednoho konkrétního náboženství, ale jsou účelovým zneužitím citlivých politických a společenských témat k šíření nenávistného obsahu a vyvolávání strachu. Tímto dochází jak k naplnění definičních znaků předsudečné nenávisti, tak lze tuto formu vystupování označit za xenofobní. Žalovaná poukázala na doplnění svého odvolání a doplnila odkaz na rozhodnutí ESLP ve věci Féret proti Belgii (č. 15615/07, rozhodnutí 16. července 2009). Pokud žalovaná upozorňuje na nenávistné projevy žalobce tím, že žalobce uvádí ve výročních ročních a souhrnných pololetních zprávách, nelze na toto jednání nahlížet jako na omezení svobody projevu a nezákonný zásah do jeho práv, natož, aby takový postup žalované byl způsobivý negativně vůči žalobci ovlivnit průběh politické soutěže ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 73/04. Závěrem zopakovala svůj odvolací návrh.

33. Žalobce se vyjádřil k odvolání žalované. Výrok I. napadeného rozsudku je výsledkem správných skutkových zjištění soudu a správného právního posouzení věci. V této souvislosti zmínil i odůvodnění usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 4. 2025, č. j. 23 Co 35/2025-255 vydaného v souvisejícím soudním sporu, že je nutné bedlivě hodnotit celý komplex aktivit žalobce včetně aktivit legislativních. Citoval definici předsudečné nenávisti, kterou se Ministerstvo vnitra řídí a poukázal na důkazy navržené žalobcem dne 19. 5. 2023 č. 1-7 k účasti žalobce na každodenním chodu státu, č. 8-23 k legislativní činnosti žalobce ve sledovaném období, č. 24-71 k pravidelným veřejným vyjádřením žalobce k věcem veřejným a významným celospolečenským otázkám a informování veřejnosti o činnosti žalobce zahrnující například následující témata: ochrana sociálně slabších obyvatel, podpora mladých pracujících rodin a českých firem, podpora porodnosti, ochrana zvířat, apod., které byly v řízení provedeny. Žalobce nijak nespornuje, že Stanovy a politický program žalobce jsou pouze formální dokumenty, které izolovaně nic zásadního neprokazují. Nelze však přehlížet, že soud tyto důkazy nehodnotil izolovaně, avšak v kontextu všech ostatních provedených důkazů. Soud I. stupně správně přistoupil k zodpovězení kvantitativní otázky, zda dominantní složkou rétoriky a aktivit žalobce jsou projevy předsudečné nenávisti. Pokud jde o kritiku žalobce a označení žalobce jako xenofobně populistické skupiny, pak žalobce v rozhodném období zaměřoval na konkrétní problémy a usiloval o jejich řešení (kritika islámu a nelegální migrace ve vztahu ke konkrétním skutečnostem a na základě ověřitelných informací), k čemuž byly provedeny protidůkazy navržené žalobcem dne 10. 1. 2025 č. 1-21 k názorům žalobce, že islám není slučitelný s našimi společenskými hodnotami, plošnou integraci stoupenců islámu žalobce považuje za nemožnou a nelegální imigrace je nepřijatelná; tyto důkazy zahrnovaly zejména: příspěvky čelních představitelů žalobce, studie monitorující vznik tzv. no-go zón v okolních zemích, veřejná prohlášení čelních představitelů okolních států přiznávající selhání integrace imigrantů, nárůst kriminality v důsledku selhání integrace imigrantů a dále články prokazující nárůst kriminality, články a mapy prokazující negativní vztah islámu k homosexuálům a obecně k LGBT komunitě. Protidůkazy č. 22-27 ke kritice EU ze strany žalobce bylo prokázáno, že v počáteční fázi pandemie onemocnění COVID-19 se ani nepokusila koordinovat opatření a pomoc postiženým státům, a ke kritice NATO bylo prokázáno, že vyjadřovalo podporu Turecku a islamistům při invazi na území Sýrie, čímž zasahovalo do suverenity cizího státu. Ke komentářům na sociálních sítích žalobce uvádí, že není v silách žalobce regulovat komentáře třetích subjektů pod jednotlivými příspěvky představitelů žalobce, což není v silách žádného politického subjektu, pokud by diskuzní příspěvky naplňovaly skutkovou podstatu trestného činu či přestupku, náleží to

do kompetence příslušných orgánů veřejné moci. Až do vydání rozsudku velkého senátu ESLP ve věci Sanchez proti Francii ze dne 15. 5. 2023 judikatura ESLP ve věcech odpovědnosti za komentáře třetích subjektů na sociálních sítích operovala pouze s tříprvkovým systémem: 1) provozovatel diskuzní platformy, 2) komentující uživatelé a 3) poškozující uživatel (viz rozsudek ESLP ve věci Delfi AS proti Estonsku ze dne 16. 6. 2015). Taková judikatura tudíž není aplikovatelná na nyní projednávaný případ, neboť žalobce ani jeho jednotliví představitelé nejsou provozovateli diskuzní platformy. Přelomový rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Sanchez proti Francii ze dne 15. 5. 2023 se kromě disentů stal terčem kritiky i intervenientů, neboť ačkoliv vychází z výše označeného rozsudku ESLP, v tomto případě není dán výše uvedený tříprvkový systém. V mnohých pasážích rozsudku ESLP připouští, že facebookový profil politika nelze srovnávat s komerčním internetovým portálem, jež figuroval v případě Delfi AS proti Estonsku. V pozdějším rozsudku velkého senátu ESLP ve věci Pátrascu proti Rumunsku ze dne 7. 1. 2025 se ESLP vzeprél svému dřívějšímu právnímu názoru vyslovenému v případě Sanchez proti Francii a rozhodl o tom, že uživatel Facebooku nebyl odpovědný za komentáře třetích subjektů. Žalobce nepovažuje za pochybení soudu, pokud byl zdrženlivý v přístupu k přenášení odpovědnosti za komentáře třetích subjektů na sociální síti z jejího provozovatele na žalobce. Žalovaná v odvolání také napadá soudem provedenou aplikaci závěrů Ústavního soudu v otázkách ochrany svobody projevu. Soudem aplikovaná judikatura Ústavního soudu je přiléhavá, politické projevy požívají před zásahy veřejné moci nejvyšší ochrany, neboť možnost kohokoli vyjádřit se beze strachu z postihu k věcem veřejným je klíčová pro řádné fungování demokracie (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 23/05 a nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1927/24). Naopak není přiléhavá judikatura Ústavního soudu, na kterou odkazuje žalovaná ve svém odvolání. Žalovanou uvedené případy totiž svou intenzitou jednoznačně dosahovaly trestněprávní roviny (usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2728/23, usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2696/21), nebo se týkaly podporování a propagace hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka (nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2011/10). Pokud jde o vznik nemajetkové újmy, pak se žalobce ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2865/2015). Původcem zprávy je Ministerstvo vnitra, kdy lze předpokládat, že od něj veřejnost jako od odborníka na danou problematiku očekává vysokou míru profesionální péče, pokud jde o ověření pravdivosti výroků, které pronáší. Žalobce nepopírá, že v průběhu let do jeho pověsti vedle Ministerstva vnitra zasáhly i jiné subjekty (zejm. pak média). Taková skutečnost sama o sobě však neznamená, že Ministerstvo vnitra je bez dalšího oprávněno zasahovat do pověsti žalobce. Soud ani žalobce „nevycítají“ žalované, že ve Zprávě není uveden absolutní výčet projevů žalobce či použitých zdrojů, ale to, že Zpráva (nejen) ve vztahu k žalobci na toto zcela rezignovala. K informacím a podkladům, na jejichž základě se Ministerstvo vnitra rozhodlo umístit žalobce ve Zprávě, se žalobce dostal až v rámci soudního řízení a adresátům této Zprávy tyto informace a podklady nejsou známy dosud. Žalobce se také musí ohradit proti tomu, že by mělo být běžnou praxí neuvádět ve zprávách bezpečnostních institucí zdroje, a to i v zahraničí. Například výroční zprávy německého Spolkového úřadu pro ochranu ústavy obsahují stovky zdrojů a stejně tak tomu je u výročních zpráv rakouského Spolkového ministerstva vnitra. Skutečnost, že žalobce byl již dříve umístěn ve zprávách Ministerstva vnitra sledujících jiná časová období, proto nemůže automaticky znamenat, že žalobce naplnil definici předsudečné nenávisti i ve 2. pololetí roku 2020. Pokud žalovaná umístění žalobce v předchozích zprávách Ministerstva vnitra vnímá jako důvod pro jeho umístění ve Zprávě za následující období, vytváří tím prostředí, kdy jeden subjekt může být ve zprávách Ministerstva vnitra netransparentně uváděn donekonečna. Navrhl tak potvrzení rozsudku soudu I. stupně ve výroku I.

34. Při odvolacím jednání účastníci setrvali na své argumentaci vznesenou jak v jejich odvoláních, tak ve vyjádřeních k odvolání druhé strany sporu.

35. Odvolací soud přezkoumal dle § 212 a § 212a o. s. ř. rozsudek soudu I. stupně i řízení, které jeho vydání předcházelo, ve věci nařídil jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání žalobce ani žalované není důvodné.
36. Soud I. stupně po doplněném dokazování dostatečně zjistil skutkový stav věci a předložené důkazy zhodnotil ve vzájemné souvislosti dle § 132 o. s. ř., rovněž nepochybil, pokud věc právně posoudil podle zák. č. 82/1998 Sb.
37. Podle § 1 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Stát a územní celky v samostatné působnosti hradí za podmínek stanovených tímto zákonem též vzniklou nemajetkovou újmu (odst. 3).
38. Podle § 13 odst. 1 věta první zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem.
39. Výkon veřejné moci ve smyslu § 1 odst. 1 citovaného zákona zahrnuje výkon jakékoliv veřejnoprávní pravomoci, kterou je státní orgán ze zákona nadán. Výkon této pravomoci žalovanou je tak třeba posuzovat jako úřední postup, který může vést ke vzniku újmy a založení odpovědnosti státu za ni podle § 13 odst. 1 tohoto zákona, pokud v rámci své pravomoci vydává Souhrnnou situační zprávu 2. pololetí roku 2020 - Projevy extremismu a předsudečné nenávisti ze dne 24. 2. 2021 (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 5848/2016).
40. Ustanovení § 1 odst. 1 a 3 zákona o odpovědnosti tak zakládá objektivní odpovědnost státu, který za podmínek stanovených tímto zákonem odpovídá za škodu i nemajetkovou újmu způsobenou při výkonu státní moci.
41. Jak bylo již shora předesláno i takovou činnost státního orgánu, kterou státní orgán realizuje svoji úlohu, byť nemá přímý vliv na subjektivní práva a právní povinnosti, je třeba ve smyslu zákona o odpovědnosti posuzovat jako výkon pravomocí státního orgánu. Tak např. Nejvyšší soud již v rozhodnutí ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. 30 Cdo 4118/2015, uveřejněném pod č. 28/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, posuzoval předpoklady odpovědnosti státu za zásah do základních práv zaručených v čl. 2 odst. 3 a čl. 10 odst. 1 a 2 Listiny obsahem průběžné zprávy veřejného ochránce práv.
42. Pro úplnost lze shrnout, že obecně lze výroky orgánu výkonné moci učiněné v rámci jeho pravomocí považovat za úřední postup, který může vést ke vzniku újmy a založení odpovědnosti státu podle § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., je-li nesprávný. Výjimku představuje pouze tzv. excés, tedy jednání, které postrádá místní, časový a především věcný (vnitřní účelový) vztah k jeho činnosti (výkonu veřejné moci). Za takové jednání pak odpovídá samotný původce zásahu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 5. 2018, sp. zn. 30 Cdo 5848/2016, Soubor C 17276, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 7. 2000, sp. zn. 30 Cdo 1526/2000, publikovaný v časopise Soudní rozhledy č. 3/2003, s. 93), o takový případ se však v projednávané věci nejedná (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1304/2019).
43. Mezi předpoklady odpovědnosti za škodu dle zák. č. 82/1998 Sb., náleží existence nesprávného úředního postupu, vznik újmy a příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem a vzniklou újmou, kdy všechny předpoklady odpovědnosti za škodu musí být splněny kumulativně.
44. Bylo tak na místě se zabývat tím, zda byl naplněn první předpoklad odpovědnosti za škodu, jímž je právě existence nesprávného úředního postupu. Odvolací soud přisvědčuje závěru soudu I. stupně stran existence nesprávného úředního postupu žalované, a to v souvislosti s výroky obsaženými na str. 5, str. 6 Souhrnné situační zprávy 2. pololetí roku 2020 Ministerstva vnitra České republiky, odboru bezpečnostní politiky ze dne 24. 2. 2021.
45. Jak vyložil odvolací soud již ve svém předchozím zrušujícím rozhodnutí, bylo nutno předně vyjít z obsahu str. 5, str. 6 Souhrnné situační zprávy 2. pololetí roku 2020 Ministerstva vnitra České republiky, odboru bezpečnostní politiky ze dne 24. 2. 2021, která obsahuje v čl. 1.3 výroky

v kontextu z čl. 1.2, že žalobce *není zahrnut mezi tzv. pravicové extrémisty, neonacistické subjekty*. Z čl. 1.3 s názvem „*Projevy předsudečné nenávisti*“ se podává, že právě „*vedle neonacistických a jiných pravicových extremistických subjektů vyvíjelo ve sledovaném období aktivity i několik dalších xenofobně zaměřených populistických skupin*. Jednoznačně dominantní úlohu hrálo hnutí Svoboda přímá demokracie (SPD). To se před krajskými volbami vymezilo vůči jiným subjektům, které rovněž akcentovaly „*vlastenecká témata*“. Hnutí Tomia Okamury si vůdčí pozici ve volbách uhájilo, získalo 6,13 % hlasů a celkem 35 mandátů. Ostatní podobně laděné subjekty neuspěly“. Ze Zprávy se dále podává, „*ve sledovaném období se uskutečnilo několik „vlasteneckých setkání“, kterých se zúčastnili vybroceně nacionalisticky orientovaní politici a aktivisté. Tyto akce potvrdily trend rozměňování ideologických dogmat, kdy se ve jménu „ochrany národních zájmů“ setkávají politici z různých částí politického spektra. V některých případech se těchto setkání zúčastnili představitelé SPD. Dostalo se jim zpravidla i publicity ze strany alternativních médií. V prostředí internetu se nadále objevovala řada agresivních nenávistných obsahů. Kromě tradičních útoků proti migrantům, muslimům či Romům se policisté věnovali výhrůžkám politikům pro jejich politické postoje (viz: Předseda hnutí se v rozhovoru pro komerční televizi vyslovil pro zákaz islámu. Cílem má být znemožnit muslimům pobývat v České republice, pokud chtějí provozovat svou víru a řídit se Koránem)*“.

46. Pokud jde o výklad samotné tzv. „dominantní úlohy“. Z výše uvedené formulace výroků je zřejmé, z čeho žalovaná dovodila onu tzv. „dominantní úlohu“ žalobce v projevu předsudečné nenávisti v rámci oné Zprávy (SPD získalo širokou základnu voličů, což se promítlo v počtu získaných hlasů - 6,13 % a mandátů - 35 v krajských volbách; přijatý závěr o dominantní úloze obsažený v odst. 2, větě první čl. 1.3 Zprávy je třeba posuzovat v kontextu se sdělením o výsledku voleb, které je obsaženo rovněž v odst. 2, větě třetí a čtvrté čl. 1.3 Zprávy, kdy právě celý odstavec 2 Zprávy je věnován výsledku krajských voleb). Nicméně je třeba rozlišovat, že hodnocení - resp. užití slovního spojení „dominantní“ je obsaženo i v definici pojmu „předsudečná nenávist“, a to ve Zprávě o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2018 (definice předsudečné nenávisti - viz níže), která mj. výslovně uvádí, že jde o...„subjekty, u kterých tyto projevy reálně představují *dominantní složku jejich rétoriky a aktivit*. V praxi se tak jedná např. o skupiny, u kterých kontinuálně převažují nesnášenlivé útoky proti Romům, imigrantům, muslimům či homosexuálům. Jiný ideologický program *může zcela absentovat, či představuje pouze doplňkovou složku*.“
47. Lze seznat, co je míněno pojmem tzv. „předsudečné nenávisti“, který ostatně Ministerstvo vnitra samo definovalo ve Zprávě o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2018 (odst. 234 napadeného rozsudku): „*Projevy předsudečné nenávisti označují jednání, které je motivováno nesnášenlivostí a společenskými předsudky vůči určité skupině obyvatel. Zpravidla se jedná o skupiny definované rasou, národností, etnicitou, náboženstvím, sexuální orientací, politickým nebo jiným smýšlením, sociálním původem apod. Nemusí se jednat o skutečnou příslušnost k určité skupině, ale i o příslušnost domnělou (např. je-li osoba mylně považována pro tmavší pleť za Roma, ale ve skutečnosti není Rom). Takové projevy nemusí nutně naplňovat skutkovou podstatu některého z trestných činů. Může se jednat o fyzické násilí, slovní útoky či využívání urážlivé symboliky. Projevy předsudečné nenávisti se liší od extremistických zejména tím, že nemusí být spojeny s některou z totalitních ideologií. Osoby, které se jich dopouštějí, nemusí být nutně členové nebo příznivci extremistických hnutí. Rovněž u nich absentuje jasné volání po svržení systému pluralitní demokracie a jeho nahrazení systémem totalitním*.“ V odst. 5 je uvedeno „*Rizika projevů předsudečné nenávisti jsou v řadě oblastí podobná s riziky, která představují extrémisté. Níže jsou tato rizika popsána. Subjekty, které se jich dopouštějí: neusilují o okamžité zničení demokratického systému, ale postupně ho oslabují; nerespektují koncept základních lidských práv; podněcují k nenávistným aktivitám další osoby; šíří strach ve společnosti; štěpí společnost, vyvolávají v ní antagonismy; zlehčují osudy obětí totalitních režimů a obětí nenávistně motivované trestné činnosti; při komunikaci s veřejností využívají dezinformace a konspirační teorie; stávají se nástrojem vlivového působení zemí a skupin, které nerespektují principy pluralitní demokracie*.“ V odst. 6 je uvedeno „*Projevy předsudečné nenávisti lze vysledovat u členů, či příznivců celé řady politických, či jiných společenských subjektů. Ve Zprávě jsou ovšem zmiňovány pouze subjekty, u kterých tyto projevy reálně představují dominantní složku jejich rétoriky a aktivit. V praxi se tak jedná např. o skupiny, u kterých kontinuálně převažují nesnášenlivé útoky proti Romům, imigrantům, muslimům či homosexuálům. Jiný ideologický program může zcela absentovat, či představuje pouze doplňkovou složku*.“

48. Rovněž obsah pojmu „xenofobie“ (odst. 263 až 265 napadeného rozsudku) a obsah pojmu „populismus“ (odst. 267 až 268 napadeného rozsudku) prvostupňový soud vyložil, byť jak sám uvádí, jedná se o tzv. pojmy subjektivní, jejich základní definici ozřejmil a lze přisvědčit žalobci, že rétorická figura „xenofobní populismus“ může mít jen negativní význam. Jinými slovy jedná se o negativně zatížené slovní spojení, kdy je třeba vážit vhodnost jeho použití zodpovědně, jinak logicky vybízí k zavrnutí účinnými protiargumenty. Slovní spojení „xenofobní populismus“ by mělo být v odborných textech používáno s mimořádnou zdrženlivostí. Používání tohoto pojmu dle odborného vyjádření PhDr. Z. Z. má dosáhnout ponížení a degradace sociálního postavení účastníka politického dialogu ve prospěch jedné nebo druhé strany.
49. Je možno doplnit, že „populismus“ vychází (z latinského slova „*populus*“, tj. „lid“), tento pojem není dosud zcela jasně definovaný, jde o politický přístup spočívající ve snaze oslovit běžného člověka, který se domnívá, že vládnoucí skupiny nehájí či přehlíží jeho zájmy; využívá dva základní termíny - lid a elita. Jinými slovy značí styl politiky, který usiluje o získání široké základny voličů údajnou ochranou zájmů prostých lidí proti ohrožením, za jejichž zdroj je předkládáno to, co je cizí – ať již jde o lidi z jiných kultur, zemí či náboženství – a prosazováním témat s těmito otázkami souvisejícími, které vzbuzující emocionální reakce veřejnosti; „xenofobie“ je složeninou řeckých slov „*xeno*“, což znamená „cizí“, a „*fobos*“, je projev chování, který spočívá v nedůvěře, odporu a nepřátelství ke všemu cizímu, forma strachu ze všeho neznámého, především cizinců a všeho cizího, v překladu xenofobie značí strach z cizinců spojených s pocitem ohrožení a nedůvěry, xenofobní chování je založeno na rasových, etnických, kulturních a náboženských předsudcích (viz otevřená encyklopedie Wikipedie). Pro posouzení věci je tak s ohledem na výše uvedené nerozhodné, že Zpráva neobsahuje definici těchto pojmů.
50. Bylo tak třeba předně postavit najisto, zda byl naplněn první předpoklad odpovědnosti za škodu, tedy zda se žalovaná dopustila nesprávného úředního postupu - výroky obsaženými v čl. 1.3 na str. 5, str. 6 Zprávy. V této souvislosti bylo na místě posoudit, co ony výroky obsažené ve Zprávě na str. 5, 6 představují. Odvolací soud již ve svém předchozím zrušujícím usnesení vyložil, že je nutno rozlišovat, zda sporné výroky mají charakter skutkového tvrzení, hodnotového soudu anebo hybridního výroku, který kombinuje skutkový základ i prvek hodnocení (viz např. nález sp. zn. I. ÚS 2617/15, rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 608/2007). Zatímco skutkové tvrzení je takové, které se opírá o fakt a jeho pravdivost lze dokazováním ověřit, hodnotící soud vyjadřuje subjektivní názor svého autora, který k danému faktu zaujímá určitý postoj tak, že jej hodnotí na základě vlastních (subjektivních) kritérií. Hodnotící soud proto nelze jakkoli dokazovat, je však nutné zkoumat, zda se zakládá na pravdivé informaci, zda forma jeho veřejné prezentace je přiměřená a zda zásah do pověsti osoby (v posuzovaném případě žalobce) je nevyhnutelným průvodním jevem výkonu kritiky.
51. Skutkový základ obou výroků spočívá především v tvrzení, že žalobce v rozhodné době naplnil svými projevy (jednáním) znaky „xenofobie“, „populismu“ a „předsudečné nenávisti“, do jisté míry výroky obsahují hodnotící soud, kdy, jak výše uvedeno, mu žalovaná přisoudila onu dominantní úlohu. Odvolací soud předmětné výroky obsažené ve Zprávě (str. 5, str. 6) podle jejich obsahu posoudil jako tzv. „hybridní výroky“, což je hodnotící výrok se skutkovým základem. Bylo na místě postavit najisto, zda tyto hybridní výroky byly podloženy konkrétními podklady (fakty), jinými slovy bylo nutno ověřit pravdivost těchto výroků (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1304/2019), které by tak vedly k zařazení žalobce do „Souhrnné situační zprávy 2. pololetí roku 2020 - Projevy extremismu a předsudečné nenávisti“.
52. Rovněž odvolací soud již vyložil, že důkazní břemeno tíží žalovanou - coby původce předmětných výroků. Platí, že ten, kdo výroky zveřejnil v rámci výkonu veřejné moci, musí mít rozumné důvody spoléhat se na jejich pravdivost, a to na základě dostupných kroků, které podnikl za účelem ověření jejich pravdivosti v míře a intenzitě, v níž mu bylo ověření informace přístupné (srov. např. nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 23/05). Žalovaná po poučení, jehož se jí opakovaně dostalo před prvostupňovým soudem dne 23. 1. 2024 a dne 31. 10. 2024 dle ust. § 118a odst. 3 o. s. ř., označila

důkazy k prokázání svého tvrzení označené v rámci podání doručeného soudu dne 6. 2. 2024, kdy vymezila, které tvrzení má ten který důkaz prokazovat (důkazy předložené žalovanou prokazující nenávistné projevy, důkazy proti pluralitní demokracii, důkazy proti zájmům ČR, důkazy prokazující tzv. nezákonné kategorie).

53. Soud I. stupně důkazy z *rozhodného období - 2. pololetí roku 2020* provedl, učinil z nich odpovídající skutková zjištění a důkazy vztahující se k rozhodnému období, které byly pro posouzení věci relevantní, správně zhodnotil ve vzájemné souvislosti (§ 132 o. s. ř.), jak mu uloženo v rámci předchozího zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu. Nadto prvostupňový soud provedl důkazy z jiného než rozhodného období, pokud učinil zjištění z důkazů datovaných 1. pololetím roku 2020 či roky předcházejícími i následnými. V této souvislosti nutno zdůraznit, že odvolací soud vyložil ve svém předchozím zrušujícím rozhodnutí, že sledovaným časovým obdobím je „2. pololetí roku 2020“, kdy Zpráva je vydávána právě za toto sledované období, nicméně by se jevilo formalistickým, pokud by nebylo možno vyjít z důkazu, který např. již jedním dnem nespadá do 2. pololetí roku 2020, neboť je možno s ohledem na okolnosti projednávané věci vzít v potaz i období sledovanému období „*bezprostředně časově předcházející*“, za což lze považovat předcházející měsíc - tedy červen 2020 (příp. konec května 2020), nikoliv období, které předchází tomuto období již v řádu několika měsíců, půl roku, natož několika let (nelze přehlédnout, že žalovaná pravdivost výroků a zařazení žalobce do Zprávy za 2. pololetí roku 2020 prokazovala I důkazy, které se vztahují k rokům *následujícím např. rok 2022, 2023, 2024*), a to právě s ohledem na charakter Zprávy. Zpráva je totiž vydávána vždy za konkrétní pololetní období, vyjadřuje se *aktuálně ke sledovanému rozhodnému období, rozdílně od tzv. zpráv výročních ročních, tedy poskytuje veřejnosti aktuální informační servis vztahující se ke určenému období o projevech extremismu a předsudečné nenávisti*. Sama žalovaná v rámci vyjádření ze dne 22. 5. 2022 akcentovala význam oné Zprávy jako „aktuální informační službu veřejnosti“. Nutno v této souvislosti přisvědčit žalobci, že pokud žalobce byl již dříve umístěn ve zprávách Ministerstva vnitra sledujících jiná časová období (v předchozích letech), nemůže toliko z tohoto důvodu být automaticky zařazen do Zprávy za 2. pololetí roku 2020 s tím, že tak naplnil definici předsudečné nenávisti a xenofobně-populistické skupiny I v tomto rozhodném období - ve 2. pololetí roku 2020. Tímto náhledem by vydávání tzv. souhrnných situačních zpráv a konečně výročních ročních zpráv pozbylo významu, pokud by se „automaticky“ bez dalšího vycházelo z rétoriky určitého subjektu z let minulých.
54. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu I. stupně, že důkazy označené žalovanou a uvedené v odst. 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 79, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 92, 93, 97, 98, 99, 100, 101, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 145, 158, 159, 165, 166, 167, 175, 176, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 193, 195, 196, 197, 200 a 202 napadeného rozhodnutí se netýkají období roku 2020 (příp. nejsou datovány - důkaz uvedený v odst. 23, 65, 79, 80, 81, 158, 200 - nelze tak s určitostí seznat, že se vztahují k rozhodnému období) či v nich není žalobce vůbec zmiňován.
55. Dále prvostupňový soud učinil správná zjištění, že důkazy uvedené v odst. 37, 42, 56, 58, 66, 95, 114, 135, 178, 191 napadeného rozhodnutí se netýkají žalobce.
56. Důkazy uvedené v odst. 71, 76, 77, 78, 84, 85, 86, 102, 103, 123, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 162, 163, 174, 179, 180, 181, 194, 198, 199, 201, 203 napadeného rozhodnutí se vztahují k 1. pololetí roku 2020, pouze některé z nich se vztahují k období bezprostředně předcházejícímu rozhodnému období - červen 2020 (důkaz odst. 153, 154, 174, 198), případně konec května 2020 (důkaz odst. 77, 123, 147, 152, 180, 181).
57. Bylo tak na místě zhodnotit ve vzájemné souvislosti důkazy označené v odst. 28, 29, 43, 49, 64, 69, 89, 90, 91, 94, 96, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 130, 136, 140, 153, 154, 155, 156, 157, 160, 161, 164, 168, 170, 174, 177, 185, 198 (vztahující s k 2. pololetí roku 2020, včetně důkazů

datovaných měsícem červnem 2020), příp. v odst. 77, 123, 147, 152, 180 a 181 napadeného rozhodnutí (důkazy datované koncem května 2020, cca od poloviny května 2020), jimiž žalovaná prokazovala pravdivost výše uvedených výroků ve Zprávě za 2. pololetí roku 2020, tedy i správnost svého postupu při zařazení žalobce do Zprávy. Odvolací soud přisvědčil závěru soudu I. stupně, že žalovaná neprokázala oprávněnost (pravdivost) výroků uvedených ve Zprávě, pokud žalobce označila jako xenofobně zaměřenou populistickou skupinu, která hraje dominantní úlohu v projevoování předsudečné nenávisti, čímž se dopustila nesprávného úředního postupu dle ust. § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb.

58. Pokud jde o zjištění a zhodnocení těchto důkazů uvedených v odst. 57 rozhodnutí odvolacího soudu, pak odvolací soud vyšel ze skutkového stavu zjištěného prvostupňovým soudem a rovněž tyto důkazy zhodnotil ve shodě s prvostupňovým soudem.
59. Odvolací soud v této souvislosti považuje za nutné zrekapitulovat stěžejní zjištění prvostupňového soudu z důkazů z rozhodného období (včetně důkazů datovaných červnem 2020): důkaz odst. 28, odst. 29 článek z www.idnes.cz a článek z www.seznamzpravy.cz. obsahuje informaci, že Ministerstvo vnitra zařadilo žalobce do zprávy o projevech extremismu za rok 2019; důkaz odst. 43 představuje program JUDr. N. N., který kandidoval do krajského zastupitelstva Plzeňského kraje jako nestraník za SPD; důkaz odst. 49 jedná se o článek A. B. B., novináře, aktivisty, politika na téma extrémismus, kdy „vnitro tápe stran extremismu“; důkaz odst. 64 se vztahuje k akci „Vlastenecké setkání – zámek Příčovy 15. 8. 2020“, kdy se jednalo o setkání, které se konalo pod záštitou prezidenta republiky, z obsahu článku vyplývá, že se jednalo o pokojné setkání občanů, kterého se zúčastnili i představitelé ČSSD nebo KSČM. Setkání obdrželo od kraje finanční podporu jako kulturní akce; důkaz odst. 69 autorem článku je R. M. (nikoliv žalobce), který se vztahuje ke konkrétnímu teroristickému útoku ve Vídni, na který reagoval T. O. heslem „ne islámu, ne teroristům“, článek se dále zmiňuje o J. B. (podporovatel SPD), který byl odsouzen za jednání, které se vztahuje k červnu, červenci 2017, nikoliv k rozhodnému období; důkaz odst. 89 článek V. F. (českého publicisty) se vztahuje k ohlédnutí za setkáním na zámku v Příčovech (účast řady osobností veřejného života); důkaz odst. 90 článek M. H. (publicisty) a odst. 91 článek J. C. (publicisty) se vyjadřuje k účasti na setkání zámku v Příčovech (účast T. V. - býv. předsedy Dělnické strany sociální spravedlnosti, M. K. - protislámského aktivisty, býv. prezidenta Václava Klause a dalších); důkaz odst. 94 článek JUDr. N. se vyjadřuje k možnosti vzniku muslimského ghettu v Klatovech a k otázce týrání zvířat, kdy turecká firma hodlá otevřít „halal jatka“, autor odmítá rituální porážky; důkaz odst. 96 článek R. M. (nikoliv žalobce) o zveřejnění videa R. F., kde skupina migrantů ničí auto v Itálii (reakce na tzv. hoax - nevyžádanou klamavou zprávu), R. F. v příspěvku k tomuto videu uvádí, že SPD prosazuje nulovou toleranci k nezákonné migraci a trvá na dodržování zákonů; důkaz odst. 104 jde o článek J. K. (člena hnutí SPD) k otázce prosazování práv menšin, které může být nebezpečné ve vztahu k demokracii; důkaz odst. 105 v tomto článku se T.O. vyjadřuje k výsledku krajských voleb; důkaz odst. 106 článek poukazuje na to, že T. O. zveřejnil na svém You Tube kanálu kritiku islámu a nelegální migraci s ohledem na „masakr“ - teroristický útok ve Francii, žalobce prosazuje nulovou toleranci nelegální migrace, dále se věnoval spojení ODS, KDU-ČSL a TOP 09 před sněmovními volbami; důkaz odst. 107 J. K. v článku uvádí, že SPD odmítá nelegální migranty v Evropě, nesouhlasí s vyjádřením prezidenta Francie o „civilizovaném islámu“, poukazuje na teroristické útoky ve Francii z poslední doby a na nutnost zamezení nelegální migrace; důkaz odst. 108 je sice datován 3. 11. 2020, ale vyjadřuje se ke studii J. K. o podstatě tzv. politickému islámu, kterou publikoval v roce 2015, nejde tak o výroky z rozhodného období; důkaz odst. 109 článek obsahuje rozhovor s J. K. na téma islám a jeho podkategorie, které dle jeho vyjádření islám nemá, dále se vyjadřuje k politice amerického prezidenta ve vztahu k situaci na Blízkém východě a k incidentu ve Velké Británii (soud s policistou, který nezasáhl proti potenciálnímu útočníkovi, aby nebyl osočen z rasismu), k tzv. umírněným islámistům v syrské válce, k teroristickému útoku ve Vídni, ve Francii; důkaz odst. 110 článek J. K. vtaahující se hlavnímú úkolú armády – chránit obyvatele a území ČR, k nebezpečí z masivní

imigrace, kdy členové SPD od roku 2012 varují před nebezpečím vyplývajícím z masivní migrace, jsou tak označováni za rasisty, xenofoby, islamofoby, nacisty, fašisty; důkaz odst. 130 článek se vyjadřuje k výsledku voleb do zastupitelstev krajů v Česku 2020 ve vztahu k žalobci; důkaz odst. 136 nejedná se o vyjádření či článek žalobce (jeho členů apod.), ale o zprávu ECRI - Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti, která se vyjadřuje k událostem a příspěvkům členů SPD či jejich příznivců v roce 2017, 2018, 2019, tedy nikoliv k rozhodnému období, byť je zpráva schválena 1. 10. 2020; důkaz odst. 140 Výroční zpráva o projevech antisemitismu v ČR za rok 2020, kterou zpracovala Federace židovských obcí v České republice, zpráva vychází právě z pololetní Zprávy Ministerstva vnitra z roku 2020, nejedná se o výroky žalobce či jeho příznivců, zpráva poukazuje na pravomocné odsouzení J. S. v roce 2019 (vyložený z hnutí SPD); důkaz odst. 153 T. O. ve facebookovém příspěvku vyslovuje k nelegální migraci, kdy byly předneseny příspěvky „obyčejných lidí“ v nizozemském parlamentu, kteří mají negativní zkušenosti s migranty; důkaz odst. 154 facebookový příspěvek T. O. - reakce na smrt G. Floyd v americkém státě Minneapolis, kritika plánu zrušení policie a zavedení nového systému bezpečnosti, dále se vyjadřuje k cíli tzv. sluníčkářských neomarxistů; důkaz odst. 155 facebookový příspěvek T. O. vztahující se k migrační invazi do Evropy s poukazem na příliv migrantů do Itálie (Sicílie, Kalábrie) v 1. pololetí roku 2020; důkaz odst. 156 facebookový příspěvek T. O., který se věnuje integraci imigrantů z muslimských zemí v západní kultuře (např. Francie - nastalé události) a vzniku uzavřených muslimských komunit, obsahuje úvahu o radikalizaci ve společenstvích jiných kultur (Vietnam, Čína), o imigraci z řecké občanské války v roce 1948, z balkánských válek; důkaz odst. 157 jedná se facebookové příspěvky T. O. k nelegální migraci, k islamizaci, kdy islám hodnotí jako neslučitelný se svobodou a demokracií; důkaz odst. 160, odst. 161 jedná se o facebookové příspěvky R. F., které se zaměřují na nelegální migraci do Itálie - poloostrov Lampedusa, kdy EU chce schvalovat rasové kvóty a EU a NATO selhaly v případě migrační krize (Řecko, Turecko), dále se v této souvislosti vyjadřuje k migraci z muslimských zemí ve vztahu k události - vražda učitele ve Francii; důkaz odst. 164 příspěvek H. B. (členem SPD do roku 2022) o tom, že proběhlo další jednání v rámci spojování vlasteneckých sil s panem V.; důkaz odst. 168 jedná se o politické usnesení SPD, které se vyjadřuje k tomu, že bylo Ministerstvem vnitra lživě osočeno za šíření nenávisti ve Zprávě za rok 2019 (tedy nevztahuje se k rozhodnému období); důkaz odst. 170 jedná se o články zveřejněné mj. v druhé polovině roku 2020 na www.spd.cz „Marie Le Pen podporuje SPD ve volbách“, „návrh na změnu zákona o daních z příjmu, návrh zákona na ochranu zvířat, návrh zákona zrušení super hrubé mzdy, návrh zákona na zvýšení min. mzdy, snaha o zmrazení platů politiků, navýšení finančních prostředků pro zdravotně postižené, pozměňovací návrhy ke státnímu rozpočtu“, článek „díky hlasům SPD dostanou přidáno invalidní a starobní důchodci“, článek R. F. „nenávistný islám vyhlásil válku Evropě“ - obsahem článku je nelegální migrace, kontrola hranic, příspěvek se věnuje vraždám a násilí spáchaným v rámci Evropy muslimskými migranty (útok ve francouzském městě Nice); důkaz odst. 174 facebookový příspěvek T. O., jehož obsahem je video zachycující modlitbu muslimů na německých ulicích, kterému se vyjadřuje v tom směru, „něco takového nesmíme dopustit u nás“; důkaz odst. 177 jedná se o článek zveřejněný na ww.idnes.cz (autorem není žalobce) ohledně vraždy v Nice, kdy útočníkem byl Tunisian, který se dostal do Francie nelegálně, ve Francii platí nejvyšší stupeň varování před terorismem; důkaz odst. 185 článek zveřejněný na www.novinky.cz (autorem není žalobce), jehož obsahem je migrace ve Švédsku a jeho azylová politika; důkaz odst. 198 z www.mzd.gov.cz (autorem není žalobce), jehož obsahem je riziko nákazy COVID 19 v Evropě, vysoké riziko nákazy zůstává ve Švédsku.

60. Dále odvolací soud rekapituluje stěžejní zjištění prvostupňového soudu z důkazů datovaných květnem 2020: důkaz odst. 77 obsahuje příspěvek R. F. – kritika EU ve vztahu k řešení krize pandemie koronaviru; důkaz odst. 123 informuje článek z www.rozhlas.cz, že sněmovna nevydala „Maříkovou z SPD“ ke stáhnutí za výroky o migrantech; důkaz odst. 147 facebookový příspěvek T. O. o nelegální migraci a nebezpečí islamizace; důkaz odst. 152 facebookový příspěvek T. O. o prohlášení maltského velvyslance ve Finsku ve vztahu k A. Merkelové a o ohrožení suverenity států EU; důkaz odst. 180 obsahem článku kriminalita Afgánců v uprchlickém táboře Moria; důkaz odst.

181 článek MUDr. I. D., jehož obsahem je stoupající kriminalita v ubytovacím centru pro migranty v okolí Théb.

61. Vypovídací hodnotu v této souvislosti mají především články, facebookové příspěvky, jejichž autorem je předseda SPD, další jeho členové, vypovídací hodnotu mohou mít i osoby kandidující za SPD ve volbách, kdy hnutí lze přičíst nejen projevy jeho členů, ale i jednání a projevy nečlenů, mají-li souvislost s činností hnutí či z dalších okolností (opakovaná spolupráce) je zřejmé, že hnutí akceptuje tyto projevy jako své vlastní (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. Pst 1/2009). V této souvislosti odvolací soud přisvědčuje závěru soudu I. stupně obsaženém v odst. 375 stran komentářů třetích osob uvedených pod jednotlivými příspěvky představitelů žalobce na sociálních sítích.
62. Po zhodnocení výše uvedených důkazů vztahujících se k rozhodnému období ve vzájemné souvislosti dle ust. § 132 o. s. ř. nelze dospět k závěru, že by žalobce naplnil *znaky definice předsudečné nenávisti*, jak je definována ve Zprávě o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území ČR v roce 2018, a to samotným Ministerstvem vnitra. Z provedených důkazů v rozhodném období se podává, že žalobce se vyjadřoval k otázce nelegální migrace, k integraci imigrantů v Evropě, ke vzniku uzavřených muslimských komunit, uzavřených muslimských čtvrtí (no-go zón) a k souvisejícím obtížím, k integraci imigrantů do evropské společnosti, k islámu ve vztahu ke *konkrétně nastalým událostem* (např. teroristický útok ve Vídni, teroristický útok ve Francii, migrace v Itálii, nárůst migrace - poloostrov Lampedusa, Kalábrie, Sicílie, migrační krize v Řecku a Turecku, azylová politika a masová imigrace ve Švédsku, situace na Blízkém východě, incident ve Velké Británii, Nizozemí, reakce na smrt G. Floyda v Minneapolis, kriminalita Afgánců v uprchlickém táboře Moria, kriminalita v ubytovacím centru pro migranty v okolí Théb). Z provedených důkazů vztahujících se k rozhodnému období tak nelze učinit závěr, že u žalobce kontinuálně převažují tvrzené nesnášenlivé útoky proti Romům, imigrantům, muslimům, homosexuálům či jiným skupinám osob; z provedených důkazů, které se vztahují k rozhodnému období se nepodává, že by projevy žalobce směřovaly k postupnému oslabení demokratického systému; že by projevy žalobce nerespektovaly koncept základních lidských práv, podněcovaly k nenávistným aktivitám další osoby, šířily strach ve společnosti, štěpily společnost, vyvolávaly v ní antagonismy, zlehčovaly osudy obětí totalitních režimů a obětí nenávistně motivované trestné činnosti. Rovněž s ohledem na výše uvedené nelze žalobce označit za *xenofobně populistickou* skupinu, pokud se v rozhodném období kriticky vyjadřoval k islámu, nelegální migraci, k integraci imigrantů ve vztahu k nastalým konkrétním událostem.
63. Zároveň je nutno vzít v potaz *konkrétní legislativní návrhy* předložené žalobcem v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky *v rozhodném období - 2. polovině roku 2020* (odst. 169) - např. návrh zákona o odškodnění některých obětí potlačení demonstrací k prvnímu výročí okupace Československa vojsky Svazu sovětských socialistických republik, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky (z roku 2020), návrh zákona, kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů (z roku 2020), návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů (z roku 2020), *konkrétní politická usnesení zveřejněná ve 2. pololetí roku 2020* na www.spd.cz/stanoviska (odst. 171) - např. ze dne 11. 8. 2020 - zvyšování důchodů všem o stejnou částku, ze dne 25. 8. 2020 - zajištění trvalé stability důchodového systému, ze dne 8. 9. 2020 - podpora snížení daní, ušetřit na dávkách pro nepřizpůsobivé, na solárních baronech, politických neziskovkách, ze dne 29. 9. 2020 - zrušení superhrubé mzdy je třeba spojit s úsporami na nepřizpůsobivých a škrty zbytečných výdajů, ze dne 7. 10. 2020 - návrh státního rozpočtu pro rok 2021 (resp. jeho kritika), který přivede ČR do dluhu a ohrozí stabilitu důchodového systému, ze dne 8. 12. 2020 - nové vládní restrikce a jejich dopad do sféry sociální a ekonomické a *další činnost žalobce z října až prosince 2020* v oblasti důchodové

Shodu s prvopisem potvrzuje H.R.

politiky, ochrany zvířat, sociální politiky, daňové politiky, sociálních služeb, rozvoje ekonomiky apod. (viz odst. 281 napadeného rozsudku). S ohledem na jejich obsah nelze uzavřít, že by jiný ideologický program žalobce *zcela absentoval* či představoval pouze *doplňkovou složku činnosti žalobce* (viz definice předsudečné nenávisti formulovaná žalovanou). V této souvislosti nutno poznamenat, že odvolací soud ve svém předchozím zrušujícím rozhodnutí vyslovil, že pro posouzení věci není zcela „zásadní“ obsah Stanov žalobce, jeho dlouhodobý program, když podle tvrzení žalované podkladem pro ony výroky obsažené ve Zprávě byly důkazy označené žalovanou, jimiž hodlala prokazovat pravdivost předmětných výroků a v souvislosti s tím správný postup pro zařazení žalobce do Zprávy. Nicméně je třeba odlišit obsah Stanov, dlouhodobý program (kdy sám žalobce ve vyjádření k odvolání žalované tyto označil jako formální dokumenty) od konkrétních legislativních návrhů z 2. pololetí roku 2020, politických usnesení žalobce zveřejněných v 2. polovině roku 2020, jejichž obsah byl zjištěn (odst. 169, 171) a další činnosti žalobce v různých výše uvedených oblastech veřejného života z října 2020 až prosince 2020 (odst. 281) právě ve vztahu k definici předsudečné nenávisti zveřejněnou žalovanou v roce 2018.

64. Pokud žalovaná žalobce do Zprávy zařadila jako *xenofobně populistickou skupinu* i z důvodu, že žalobce kritizoval kroky EU a NATO ve vztahu k imigrační krizi a pandemii onemocnění COVID-19, pak z provedených důkazů vztahujících se k rozhodnému období se podává, že žalobce vyslovuje kritiku ve vztahu ke schvalování rasových kvót, vyslovuje kritiku EU a NATO s tím, že selhaly v případě migrační krize. Kritika EU je směřována i k počáteční fázi pandemie onemocnění COVID-19 - absence koordinace opatření ze strany EU, absence pomoci postiženým státům; kdy ze strany EU přicházela pouze kritika, že některé státy uzavřely hranice, aby lépe zvládaly pandemii.
65. Pokud žalovaná navrhla opětovné provedení uvedených důkazů, pak pro takový postup nebyly shledány procesní podmínky, neboť odvolací soud vyšel ze zjištění, která prvostupňový soud z těchto důkazů učinil a tyto důkazy shodně s prvostupňovým soudem hodnotil dle ust. § 132 o. s. ř., jak již výše vyložil. S ohledem na učiněná zjištění z provedených důkazů tak nelze shledat důvodnou námitku žalované, že by prvostupňový soud v rámci hodnocení důkazů přejímal tvrzení žalobce, či že by projevy žalobce v tomto konkrétním posuzovaném období přesahovaly rámec běžné kritiky a svobody projevu.
66. Žalovaná namítla, že žalobce nerozlišuje „islám“ a jeho podkategorie, toliko J. K. ve svém článku polemizuje nad tím, že islám podkategorie nemá (důkaz odst. 109), kdy tento důkaz sám o sobě nepostačuje pro výroky uvedené ve Zprávě za 2. pololetí roku 2020. Stejný závěr je nutno dovodit i v případě dvou facebookových příspěvků předsedy žalobce, jehož obsahem je video zachycující modlitbu muslimů na německých ulicích, ke kterému se vyjadřuje negativně (důkaz odst. 174) či kritika islámu bez vazby na nastalou událost (důkaz odst. 157), kdy pouze na základě těchto důkazů, z nichž by bylo lze seznat určité znaky xenofobního nazírání, nelze izolovaně dospět k závěru o pravdivosti výroku žalované a zařazení žalobce do Zprávy „Projevy extremismu a předsudečné nenávisti 2. pololetí roku 2020“, neboť je nutno zhodnotit veškeré důkazy vztahující se k rozhodnému období ve vzájemné souvislosti, z nichž se podává, že členové žalobce se ve svých facebookových příspěvcích, článcích apod. vyjadřují k „islámu, nelegální migraci“, kdy kritiku vážou ke konkrétní události, jak výše uvedeno. Nadto nutno v této souvislosti doplnit, že důkaz odst. 157 navazuje časově na důkaz odst. 156 – facebookový příspěvek předsedy žalobce (zjištění viz výše).
67. K námitce žalované, že byly splněny všechny podmínky ad a) až ad d) pro zařazení žalobce do Zprávy, tak jak výslovně tyto žalovaná zopakovala v odvolání, lze uvést, že důkazy předložené žalovanou z rozhodného období - 2. pololetí roku 2020 a) neprokazují nenávistné projevy čelních představitelů a podporovatelů SPD, vůči Romům, Židům či jiným např. sexuálním menšinám, toliko prokazují kritiku nelegální migrace a islámu ve vztahu ke konkrétně nastalým událostem (viz výše), b) z provedených důkazů vztahujícím se k rozhodnému období se nepodává, že by žalobce činil projevy a aktivity proti principům pluralitní demokracie, pokud se negativně vyjadřoval k EU a NATO ve vztahu k nezvládnutí migrační krize a vyjadřoval kritiku ve vztahu k přijatým

Shodu s prvopisem potvrzuje H.R.

opatřením v souvislosti s pandemií COVID-19, c) z provedených důkazů se nepodává ani tzv. nezákonná kategorie, tedy že by ve 2. pololetí roku 2020 byli funkcionáři SPD či osoby s nimi bezprostředně spolupracující odsouzeni za tzv. nenávistné trestné činy, d) konečně nelze z provedených důkazů seznat projevy a aktivity odporující zájmům České republiky, kdy žalobce vyjadřoval kritiku EU a NATO v souvislosti s nelegální migrací a pandemií.

68. Argumentace žalované usnesením Ústavního soudu sp. zn. IV.ÚS 2728/23 není případná pro skutkovou odlišnost, kdy se obecné soudy v daném případě zabývaly naplněním skutkové podstaty přečinu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob a podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 355 a § 356 tr. zákoníku, rovněž tak odkaz žalované na usnesení Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 2696/21 není případný pro skutkovou odlišnost, kdy byl obecnými soudy projednáván přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3, písm. a) tr. zákoníku, přečinem projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 tr. zákoníku.
69. Námitky žalované vztahující se k důkazům a jejich hodnocení (např. výroky žalobce z roku 2015 či roku 2024 apod.), které nespadají do rozhodného období, jsou s ohledem na výše uvedené irelevantní.
70. Pokud jde o druhý předpoklad odpovědnosti za škodu, *tj. vznik újmy*, pak odvolací soud nepřisvědčuje žalované, že újma žalobci nevznikla. Vznik nemajetkové újmy se zpravidla dovodí tehdy, jestliže by jakákoliv osoba ve stejném postavení jako poškozený mohla výkon veřejné moci a jeho následky vnímat úkorně (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2865/2015). Výroky žalované ve vztahu k žalobci obsažené ve Zprávě označené názvem „Projevy předsudečné nenávisti“, která v bodě 1.3 uvádí, že právě „vedle neonacistických a jiných pravicově extremistických subjektů vyvíjelo ve sledovaném období aktivity i několik dalších xenofobně zaměřených populistických skupin, které vykazovaly znaky předsudečné nenávisti“, by nepochybně byly vnímány objektivně jakoukoliv osobou (v posuzovaném případě politikou stranou) úkorně, neboť umístění výše uvedených výroků ve Zprávě vydané Ministerstvem vnitra mají dopad do tzv. veřejného prostoru, kdy formují veřejné mínění; odvolací soud shodně se soudem I. stupně uzavřel, že těmito výroky uvedenými ve Zprávě došlo k porušení práva žalobce na ochranu jeho pověsti. Nelze přehlédnout samotný význam Zprávy, který zdůraznila sama žalovaná - „aktuální informační služba veřejnosti“ stran projevů extremismu a předsudečné nenávisti v rozhodném období. Původcem zprávy je Ministerstvo vnitra, kdy se předpokládá, že od něj veřejnost jako od odborníka na danou problematiku očekává vysokou míru profesionální péče, pokud jde o ověření pravdivosti výroků, které pronáší, a je pochopitelné, že veřejnost informacím od Ministerstva vnitra přisuzuje větší váhu než například informacím od médií, potud odvolací soud přisvědčil žalobci. V této souvislosti odvolací soud neshledal důvodnou námitku žalované, že v posuzovaném případě je třeba pověst žalobce posuzovat ze zkušeností, kterou s ní mají ostatní subjekty, přicházející s ní do kontaktu, kdy poukázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1385/2006. Naopak v tomto rozhodnutí (i když ve skutkově odlišné věci) dovolací soud vyložil, že „v souladu s obecně uznávanou presumpcí poctivosti jednání subjektů práva se rovněž předpokládá, že právnická osoba má dobrou pověst do té doby, dokud není proveden úspěšně důkaz opaku, kdy pravdivost difamujících skutkových tvrzení musí prokázat její původce“. Dále nutno vzít v potaz, že obsah Zprávy našel odraz i v jiných vydaných dokumentech, např. její obsah zohlednila Výroční zpráva o projevech antisemitismu v České republice (viz důkaz odst. 140). Odvolací soud toliko přisvědčil žalované, že je čistou spekulací, že je vysoce pravděpodobné, že část voličů, kteří předpokládali, že budou volit žalobce, mohla na základě informací uveřejněných ve Zprávě od svého záměru upustit a není tak vyloučeno, že žalobce dosáhl nižšího volebního výsledku v roce 2021. Rovněž bez dalšího není možno učinit závěr, že žalobce nebyl zvolen do vedení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021 právě v souvislosti se zařazením žalobce do zmíněné Zprávy; tento závěr nelze dovodit toliko izolovaně např. z vyjádření předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky M. P. A., vyjádření místopředsedkyně Poslanecké

Shodu s prvopisem potvrzuje H.R.

sněmovny Parlamentu České republiky O. R.. Ostatně žalobce uplatnil v rámci tohoto řízení nárok na přiměřené zadostiučinění za neoprávněný zásah do jeho práva na ochranu pověsti, nikoliv za zásah do volné soutěže politických stran.

71. Pokud jde o formu odškodnění. Ústavní soud ve svém rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 904/08 dovodil, že přiměřené zadostiučinění poskytované podle zákona č. 82/1998 Sb. může mít podobu buď morální satisfakce, nebo materiální (peněžní) satisfakce, ta připadá přitom v úvahu tehdy, pokud by morální satisfakce nebyla způsobené nemajetkové újmy adekvátní. Jednou z forem morální satisfakce, kterou uvádí přímo § 31a odst. 2 citovaného zákona, je konstatování, že došlo k porušení práva; vedle toho přicházejí v úvahu samozřejmě i jiné formy, mezi něž bezpochyby lze podle Ústavního soudu řadit i omluvu (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2357/2010).
72. Nejvyšší soud vychází z toho, že omluva jako satisfakční prostředek zahrnující vyjádření subjektivního požadavku poškozeného na projev jemu vstřícné vůle státu, není ani konstatováním porušení práva a ani náhradou nemajetkové újmy v penězích. Poškozený jejím uplatněním vyjadřuje, že mu jde o projev uznání chyby. Ve fungujícím právním státě uznávajícím pravidla slušnosti by měla být k dispozici jako kompenzační prostředek, pro mnohé dokonce jediné volby. Pokud pak poškozený nárok na poskytnutí zadostiučinění uplatní vedle požadavku na omluvu též prostředky morálními nebo peněžními, je na individuálním posouzení, zda je vedle omluvy k naplnění zásady přiměřenosti zapotřebí též např. konstatovat porušení práva, anebo poskytnout - též vedle ní - přiměřené zadostiučinění v penězích. Souběžné odškodnění oběma zmíněnými kompenzačními prostředky (omluvou a konstatováním porušení práva) bude proto (vždy s ohledem na individuální okolnosti věci) namísto uvažovat zásadně jen tehdy, nevyplyne-li porušení konkrétních práv poškozeného již z obsahu omluvy. Tam, kde by mělo být jádro omluvy a konstatování porušení práva představováno shodným výčtem porušených práv poškozeného, nebude pro paralelní odškodnění těmito kompenzačními prostředky dán zásadně důvod (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 4342/2014).
73. V posuzovaném případě je třeba vzít v úvahu konkrétní okolnosti projednávané věci, kdy odvolací soud vyšel ze samotného žalobního žádání a formulovaného žalobního požadavku, žalobce „vedle“ konstatování porušení práva na ochranu pověsti požadoval omluvu požadovaného znění, nikoliv naopak. Primární při stanovení přiměřeného zadostiučinění představuje volba samotného poškozeného vyjadřující jeho představu adekvátní satisfakce. V tomto ohledu se nejen limitně předznamenává její maximální rozsah, ale též se subjektivně a parametricky projevuje hodnocení vlastního poškozeného. Z takového hodnocení je třeba vycházet. Dále nutno zohlednit, že porušení konkrétního práva poškozeného přímo z obsahu požadované omluvy nevyplývá, naopak se podává ze samotného konstatování, kdy tím, že byl žalobce v Souhrnné situační zprávě 2. pololetí roku 2020 označen žalovanou jako xenofobně zaměřená populistická skupina a byla mu přisouzena dominantní úloha při projevování předsudečné nenávisti, došlo k porušení práva na ochranu jeho pověsti. Odvolací soud tak považoval konstatování porušení práva na ochranu pověsti zcela odpovídající satisfakci s ohledem na charakter vzniklé újmy na straně poškozeného, byť omluva představuje ve fungujícím státě uznávajícím pravidla slušnosti kompenzační prostředek. V posuzovaném případě s ohledem na výše uvedené odvolací soud rozdílně od prvostupňového soudu nepostavil svůj závěr na konkurenci těchto dvou forem odškodnění (konstatování porušení práva a omluva), proto námitka žalobce, že by po požadované omluvě měla žalobce odškodnit intenzivněji, než se žalobci dostalo samotným konstatováním porušení práva, je nedůvodná. Jádro, k jakému poškození práva žalobce došlo a v čem spočívá nesprávný úřední postup, je vyjádřeno právě v poskytnutém konstatování, které tak plně splnilo svůj účel, kterým je odškodnění újmy žalobce.
74. Soud I. stupně však pochybil, pokud o náhradě nákladů řízení rozhodl dle ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., neboť žalobce byl ohledně základu uplatněného nároku úspěšný (§ 142 odst. 1 o. s. ř.). Výsledek řízení projevující se tím, že poškozený žalobce dosáhne morální satisfakce - konstatováním porušení práva, lze hodnotit ve smyslu zásad úspěchu ve věci obdobně jako plný úspěch (srov.

Shodu s prvopisem potvrzuje H.R.

rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1310/09). Náklady řízení tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, odměna advokáta za 18,5 úkonů právní služby po 3 100 Kč dle § 7, § 9 odst. 4 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g), odst. 2 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31. 12. 2024, dále jen „AT“ (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby, vyjádření procesní povahy ze dne 15. 3. 2022 v rozsahu 1/2, vyjádření ze dne 7. 4. 2022, účast u jednání dne 20. 4. 2023, vyjádření ze dne 19. 5. 2023, účast u jednání dne 11. 7. 2023, účast u jednání dne 14. 9. 2023 přesahující dvě hodiny, účast u jednání dne 23. 1. 2024, vyjádření ze dne 2. 2. 2024, účast u jednání dne 29. 2. 2024 přesahující dvě hodiny, vyjádření ze dne 2. 4. 2024, účast u jednání dne 10. 4. 2024, vyjádření ze dne 10. 7. 2024, účast u jednání dne 31. 10. 2024, vyjádření ze dne 15. 11. 2024, účast u jednání dne 9. 12. 2024), 19 náhrad hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 1 a 4 AT ve znění účinném do 31. 12. 2024, dále odměna za 4 úkony právní služby po 2 300 Kč dle ust. § 9a odst. 2 písm. b), § 11 odst. 1 písm. d), g) AT ve znění účinném od 1. 1. 2025 (vyjádření ze dne 10. 1. 2025, účast u jednání dne 20. 1. 2025, vyjádření ze dne 21. 2. 2025 a účast u jednání dne 27. 2. 2025), 4 náhrady hotových výdajů po 450 Kč dle ust. § 13 odst. 4 AT ve znění účinném od 1. 1. 2025 a 21 % DPH ve výši 15 550,50 Kč z odměny a náhrady hotových výdajů dle ust. 137 odst. 3 o. s. ř., celkem 91 600,50 Kč.

75. S ohledem na výše uvedené odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výrocích o věci samé (výrok I. a II.) jako věcně správný potvrdil dle ust. § 219 o. s. ř., ve výroku o náhradě nákladů řízení (výrok III.) jej změnil dle ust. § 221a o. s. ř. tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 91 600,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta.
76. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 142 odst. 1 ve spojení s ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. Náklady odvolacího řízení tvoří odměna za 3 úkony právní služby po 2 300 Kč dle ust. § 9a odst. 2 písm. b), § 11 odst. 1 písm. d), g) AT ve znění účinném od 1. 1. 2025 (odvolání, vyjádření k odvolání žalované, účast u odvolacího jednání), 3 náhrady hotových výdajů po 450 Kč dle ust. § 13 odst. 4 AT ve znění účinném od 1. 1. 2025 a 21 % DPH ve výši 1 732,50 Kč z odměny a náhrady hotových výdajů dle ust. 137 odst. 3 o. s. ř., celkem 9 982,50 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen dovolací soud.

Praha 16. října 2025

JUDr. Markéta Wildová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H.R.